

Intézmény neve, engedélyszáma: **Gyulai SZC Szigeti Endre Technikum és Szakképző Iskola**

**Nyilvántartási szám: B/2021/002200**

**Nyilvántartásba véve: 2021.10.12.**

A 2020.01.01-től hatályos szakképzési és felnőttképzési szabályozási rendszer szerinti  
szakmai képzés  
képzési programja az Fktv. és Szkt. szerint (Fktv.: 2013. évi LXXVII. törvény a felnőttképzésről, Szkt.: 2019. évi  
LXXX. törvény a szakképzésről)  
**képzés megnevezése: Szociális ápoló és gondozó**

---

## **KÉPZÉSI PROGRAM**

**a**

**SZOCIÁLIS**

**ágazathoz tartozó**

**4 0923 22 03**

**Szociális ápoló és gondozó**

**SZAKMÁHOZ**

**(KKK hatályos 2023.11.21.)**

Szeghalom, 2026.01.30.

## Tartalom

|                                                                                     |    |
|-------------------------------------------------------------------------------------|----|
| 1. A SZAKMA ALAPADATAI.....                                                         | 4  |
| II.1. A képzés célcsoportja:.....                                                   | 7  |
| II.2. A szakmai oktatás során megszerezhető kompetenciák:.....                      | 8  |
| II.4. Részvétel feltételei: .....                                                   | 10 |
| II.5. A szakmai oktatás formájának meghatározása:.....                              | 10 |
| 3. A TANTÁRGYAK RÉSZLETES SZAKMAI TARTALMA .....                                    | 12 |
| 3.1. Szociális ágazati alapok megnevezésű tantárgy.....                             | 12 |
| 3.1.1. Szakmai személyiségfejlesztés.....                                           | 12 |
| 3.1.2 Pszichológia, társadalomismeret és szociális ismeretek tanulási terület ..... | 14 |
| Társadalomismeret .....                                                             | 16 |
| Szociális ismeretek .....                                                           | 18 |
| 3.1.3. Egészségügyi ismeretek megnevezésű tanulási terület .....                    | 20 |
| 3.1.4. Elsősegélynyújtás alapismeretei megnevezésű tanulási terület .....           | 22 |
| 3.2. Lelki egészségvédelem .....                                                    | 25 |
| 3.2.1 Mentálhigiéné tanulási terület .....                                          | 25 |
| 3.2.2 Szakmai kommunikáció-, és készségfejlesztés tanulási terület.....             | 28 |
| 3.2.3 Esetmegbeszélés, szupervízió tanulási terület .....                           | 30 |
| 3.3. Szociális munkavégzés és fejlesztő foglalkozások megnevezésű tantárgy .....    | 31 |
| 3.3.1. Szociálpolitika tanulási terület .....                                       | 32 |
| 3.3.2. Jogi ismeretek tanulási terület.....                                         | 34 |
| 3.3.3. Társadalomismeret tanulási terület .....                                     | 36 |
| 3.3.4. Szociális munka tanulási terület.....                                        | 38 |
| 3.3.5. Akadályozottság és a segédeszközök tanulási terület .....                    | 40 |
| 3.3.6. Szocioterápia- és foglalkoztatásterápia tanulási terület.....                | 41 |
| 3.4. Gondozás és ápolástan megnevezésű tantárgy .....                               | 44 |
| 3.4.1. Gondozási alapismeretek tanulási terület.....                                | 44 |
| 3.4.2. Gondozási szükségletek felmérése tanulási terület .....                      | 45 |
| 3.4.3. Gondozás az alapellátásban tanulási terület .....                            | 47 |
| 3.4.4. Gondozás a szakosított ellátásban tanulási terület .....                     | 49 |
| 3.4.5. Szociális gondozás adminisztrációja tanulási terület .....                   | 50 |
| 3.4.6. Ápolási alapismeretek tanulási terület.....                                  | 52 |

|                                                                                            |           |
|--------------------------------------------------------------------------------------------|-----------|
| <b>3.4.7. Betegmegfigyelés tanulási terület .....</b>                                      | <b>55</b> |
| <b>3.4.8. Szakápolási ismeretek tanulási terület.....</b>                                  | <b>57</b> |
| <b>3.4.9. Ápolási adminisztráció tanulási terület .....</b>                                | <b>59</b> |
| <b>3.5. Klinikumi ismeretek megnevezésű tantárgy.....</b>                                  | <b>60</b> |
| <b>3.5.1. Belgyógyászati ismeretek tanulási terület.....</b>                               | <b>60</b> |
| <b>3.5.2. Neurológiai és pszichiátriai megbetegedések tanulási terület.....</b>            | <b>62</b> |
| <b>3.5.3. Kisklinikumi ismeretek tanulási terület .....</b>                                | <b>64</b> |
| <b>3.5.4. Gerontológia, geriátria tanulási terület .....</b>                               | <b>66</b> |
| <b>3.6.1. Munkavállalói ismeretek.....</b>                                                 | <b>68</b> |
| <b>4.A szakmai oktatásban részt vevő teljesítményét értékelő rendszer leírása: .....</b>   | <b>71</b> |
| <b>5.Szakmai vizsgára bocsátás feltétele .....</b>                                         | <b>72</b> |
| <b>6.Részszakma .....</b>                                                                  | <b>72</b> |
| <b>7. A képzési program végrehajtásához szükséges személyi és tárgyi feltételek: .....</b> | <b>73</b> |

## 1. A SZAKMA ALAPADATAI

Az ágazat megnevezése: Szociális

A szakma megnevezése: Szociális ápoló és gondozó

A szakma azonosító száma: 4 0923 22 03

A szakma szakmairányai: —

A szakma Európai Képesítési Keretrendszer szerinti szintje: 4

A szakma Magyar Képesítési Keretrendszer szerinti szintje: 4

Ágazati alapoktatás megnevezése: Szociális ágazati alapoktatás

Kapcsolódó részsakmák megnevezése: Segédgondozó

## 2. A KÉPZÉS SZERKEZETE ÉS TARTALMA

## Képzés lebonyolítása együttműködési megállapodással és oktatókkal

|                               | 1. évfolyam |                  |            |                        |              |                | 2. évfolyam  |            |                  |            |                  |            |            |
|-------------------------------|-------------|------------------|------------|------------------------|--------------|----------------|--------------|------------|------------------|------------|------------------|------------|------------|
|                               | 1. félév    |                  | 2. félév   |                        |              |                |              | 3 félév    |                  | 4félév     |                  |            |            |
|                               | Elmélet     | Képző partnernél | Elmélet    | Képző partnernél       | Heti Óraszám | Összesen       | Heti óraszám | Elmélet    | Képző partnernél | Elmélet    | Képző partnernél | Összesen   |            |
| Szociális ágazati alapok      | 216         | -                | -          | -                      | 6            | 216            |              | -          | -                | -          | -                | -          | 216        |
| Szakmai ismeret               |             |                  | 216        |                        | 6            | 216            | 14           | 217        |                  | 217        |                  | 434        | 650        |
| Egybefüggő szakmai gyakorlat: | -           | -                |            | 128                    |              | 128            |              | -          | -                | -          | -                | -          | 128        |
| <b>Összes óraszám</b>         | <b>216</b>  | <b>-</b>         | <b>216</b> | <b>128</b>             | <b>12</b>    | <b>432+128</b> | <b>14</b>    | <b>217</b> |                  | <b>217</b> |                  | <b>434</b> | <b>994</b> |
| <b>Képzés összes óraszama</b> |             |                  |            | <b>432+128+434=994</b> |              |                |              |            |                  |            |                  |            |            |

| Évfolyam                     |                                             | I. évfolyam | II. évfolyam | A képzés összes óraszása |
|------------------------------|---------------------------------------------|-------------|--------------|--------------------------|
| Szociális ágazati alapképzés | Szakmai személyiségfejlesztés               | 36          | 0            | 36                       |
|                              | Pszichológia                                | 18          | 0            | 18                       |
|                              | Egészségügyi ismeretek                      | 36          | 0            | 36                       |
|                              | Elsősegélynyújtás alapismeretei             | 18          | 0            | 18                       |
|                              | Társadalomismeret                           | 36          | 0            | 36                       |
|                              | Szociális ismeretek                         | 36          | 0            | 36                       |
|                              | Szakmai informatika                         | 18          | 0            | 18                       |
|                              | Munkavállalói ismeret                       | 18          | 0            | 18                       |
|                              | Szakmai ágazati alapképzés összes óraszása: | 216         | 0            | 216                      |
| Szakirányú ismeret           | Mentálhigiéné                               | 18          | 0            | 18                       |
|                              | Szakmai kommunikáció-, és készségfejlesztés | 18          | 25           | 43                       |
|                              | Esetmegbeszélés és szupervízió              | 0           | 16           | 16                       |
|                              | Tanulási terület óraszása:                  | 36          | 41           | 77                       |
| Szakirányú ismeret           | Szociálpolitika                             | 0           | 21           | 21                       |
|                              | Jogi ismeretek                              | 18          | 0            | 18                       |
|                              | Társadalomismeret                           | 18          | 15           | 33                       |
|                              | Szociális munka                             | 0           | 31           | 31                       |
|                              | Tanulási terület óraszása:                  | 36          | 67           | 103                      |
| Szakirányú ismeret           | Gondozási alapismeretek                     | 18          | 0            | 18                       |
|                              | Gondozási szükségletek felmérése            | 18          | 0            | 18                       |
|                              | Gondozás az alapellátásban                  | 18          | 31           | 49                       |
|                              | Gondozás a szakosított ellátásban           | 18          | 31           | 49                       |
|                              | Szociális gondozás adminisztrációja         | 0           | 15           | 15                       |

|                               |                                             |     |     |     |
|-------------------------------|---------------------------------------------|-----|-----|-----|
|                               | Akadályozottság és segédeszközök            | 0   | 31  | 31  |
|                               | Tanulási terület óraszám:                   | 72  | 108 | 180 |
| Szakirányú ismeret            | Szocioterápia-, és foglalkoztatásterápia    | 0   | 16  | 16  |
|                               | Tanulási terület óraszám:                   | 0   | 16  | 16  |
| Szakirányú ismeret            | Ápolási alapismeretek                       | 18  | 0   | 18  |
|                               | Betegmegfigyelés                            | 18  | 0   | 18  |
|                               | Szakápolási ismeretek                       | 0   | 31  | 31  |
|                               | Ápolási adminisztráció                      | 0   | 16  | 16  |
|                               | Tanulási terület óraszám:                   | 36  | 47  | 83  |
| Szakirányú ismeret            | Belgyógyászati ismeretek                    | 18  | 31  | 49  |
|                               | Neurológiai és pszichiátriai megbetegedések | 0   | 31  | 31  |
|                               | Klinikumi ismeretek                         | 0   | 31  | 31  |
|                               | Gerontológia, geriátria                     | 18  | 31  | 49  |
|                               | Munkavállalói ismeret                       | 0   | 15  | 15  |
|                               | Szakmai informatika                         | 0   | 16  | 16  |
|                               | Tanulási terület összórása                  | 36  | 155 | 191 |
| Egybefüggő szakmai gyakorlat: |                                             | 128 | 0   | 128 |

## II.1. A képzés célcsoportja:

- tartósan álláskereső
- első szakmát szerzők
- szakképzetlen álláskereső
- közfoglalkoztatottak
- szakképzetlen, betanított munkakörben dolgozó munkavállaló
- akik a belépési feltételnek megfelelnek, alkalmasak a kompetenciák elsajátítására és érdeklődnek a képzés iránt.

## A képzés célja:

A képzést sikerrel teljesítő személy szociális, gyermekjóléti- és gyermekvédelmi alap-, és szakosított ellátások különböző intézményeiben- kompetenciájának megfelelő esetekben- önállóan, és/vagy felsőfokú végzettségű szakember irányításával képes a segítségre szoruló

egyén/család/csoport/közösség életvitelét támogató segítséget nyújtani. Tanulmányai alapján az egyéni, csoportos és a közösségi térben fellépő működési mechanizmusokat felismerve az indokolt és szükséges segítségnyújtási formára javaslatot tesz, a végrehajtásban önállóan vagy felsőfokú végzettségű szakember irányításával tevékenyen közreműködik. Krízis-, rendkívüli és katasztrófhelyzetben a szükséges beavatkozásokban utasítás szerint, kompetenciájának megfelelően részt vesz. Megismeri és ellátja a szociális, gyermekjóléti és gyermekvédelmi szolgáltatások adminisztrációs feladatait. Munkájában, a mindenkor jogszabályokban, szabályozókban, protokollokban, módszertani útmutatókban, illetve a szociális munka etikai kódexében előírtakat követve tevékenykedik. Munkájában nagy gondot fordít a prevenció munkára, ehhez kapcsolódóan ismeretterjesztő előadásokat, foglalkozásokat szervez infokommunikációs és digitális eszközök segítségével.

## **II.2. A szakmai oktatás során megszerezhető kompetenciák:**

- Megismeri a humán szolgáltatások rendszerét, a kapcsolatfelvétel, a kapcsolatfenntartás és kapcsolatlezárási lehetőségeit.
- Megismeri az ellátottak és gondozottak foglalkoztatásához, fejlesztéséhez, rekreációjához felhasználható (szemléltető, rekreációs, fejlesztő) eszközöket, a csoportdinamikai jellemzőket.
- Megismeri a szakmai dokumentációk (pl. sablonok, nyomtatványok, elemzési, fejlődést követő és tervezési dokumentumok) készítésének, kitöltésének formai és tartalmi követelményeit.
- Megismeri a munka- és balesetvédelmi, a tűzvédelmi, valamint az elsősegély és közegészségügyi előírásokat.
- A személyes adatok védelmével kapcsolatos adatvédelmi és adatbiztonsági szabályokat Megismeri, a jogszabályban foglalt titoktartási kötelezettségeinek eleget tesz.
- Megismeri a különböző életkorok élettani, fejlődés-lélektani jellemzőit, egészségügyi rizikóit és a prevenció, korrekció lehetőségeit.
- Megismeri a krízis, krízisintervenció fogalmát és a konfliktuskezelés módszereit.
- Megismeri a kommunikáció és közlés alapvető formáit személyes és online kommunikációban.
- Megismeri a kommunikációs alapelveket, a legfontosabb alapfogalmakat, a kommunikáció működését, folyamatát, szereplőit, tényezőit, helyzet-típusait, a kommunikációs stílusokat és az asszertív kommunikációs eszközöket.
- Megismeri a szakmájához kapcsolódó alapvető szakmai feladatok ellátásához kapcsolódó utasításokat és iránymutatásokat.
- Megismeri a szakmai érdekképviselő szintjeit és fórumait. Megismeri az alapvető emberi, gyermeki ellátotti és betegjogokat. Megismeri az érdekérvényesítés módszereit.
- Megismeri az énvédő mechanizmusokat, a rekreációs technikákat és módszereket. Rendelkezik alapvető önismerettel, reális önképpel.
- Megismeri az online kommunikációs eszközöket, formákat és módszereket, tisztában van az etikus médiahasználat szabályaival.
- Átlátja az alapvető szociális és gyermekvédelmi ellátási formákat.
- Megismeri a folyamatos képzés, továbbképzés, lehetőségeit, az élethosszig tanulás célját.

- A társadalomismereti, szociológiai ismeretei alapján egyének, családok, közösségek működésében a különböző életmódok hatásait Megismeri.
- Megismeri a társadalom leggyakoribb népbetegségeit, azok rizikófaktorait, a társadalomban kialakult egészségkultúrát, az egészségmegőrzés módszereit. Megismeri a háztartások számára ajánlott házipatika összetételét.
- Megismeri az emberi test holisztikus egyensúlyát (testi, lelki, mentális területek).
- Érti és megérti a mások által használt szakmai kifejezéseket. Pszichés problémákat, érzelmi igényeket nevez meg. Megismeri saját szakmai illetékességének határait.
- Megismeri az emberi test felépítését, működését. Tisztában van azzal, hogy mikor, kinek és milyen jelzéseket kell megtenni a működésbeli eltéréssel kapcsolatban.
- Megismeri a gyógyszerek fajtáit, beadási módjait.
- Megismeri az elsősegélynyújtás szabályait.
- Megismeri az életet veszélyeztető állapotokat.
- Megismeri a gondozási, alapápolási feladatokat egy ellátott kapcsán mind belgyógyászati, mind sebészeti betegségek esetén.
- Megismeri a higiénés betegápolás lépéseit, gondoskodik a beteg komfortérzetéről, kényelmi és biztonsági szükségleteiről.
- Megismeri a haldoklás és gyász fázisait. Megismeri a szociális munka színtereit, értékeit.
- Megismeri a szociális munka értékbeni és etikai szabályait.
- Tisztában van a szociális munka kulcskompetenciáival.
- Megismeri azokat a helyzeteket, problémákat, eseteket, amelyek, esetmegbeszélés témái lehetnek.
- Megismeri a problémamegoldás modell fázisait.
- Megismeri a lélektanilag kritikus állapot okait. Részt vesz a megfelelő megoldási stratégia kiválasztásában.
- Megismeri a mentálhigiéné alapfogalmait, a jól és rosszul működő természetes támaszokat.
- Megismeri a mentálhigiénés segítség módszereit.
- Megismeri a segítő, támogató technikákat a krónikus betegek, szenvedélybetegek, pszichiátriai betegek és fogyatékkal élők segítésére.
- Megismeri a bentlakásos intézményekben előforduló mentálhigiénés feladatokat.
- Megismeri a szociálpolitika támogatási és ellátórendszerét. Az egyén számára a legmegfelelőbb tájékoztatást nyújtja.
- Megismeri a fogyatékkal élők, idősek és pszichiátriai betegek társadalmi helyzetét, esélyegyenlőségükre célzó jogszabályokat.
- Azonosítja az egyéni, csoportos és közösségi válsághelyzeteket, az elemi életfeltételek hiányát, az idős és fogyatékkal élő ember és a pszichiátriai beteg pszichés problémáit.
- Megismeri a szükségleteket, erőforrásokat és a helyi cselekvési lehetőségeket.

### II.3. A szakmai oktatásba való bekapcsolódás és részvétel feltételei:

- Iskolai előképzettség: Alapfokú iskolai végzettség.
- Foglalkozásegészségügyi alkalmassági vizsgálat: **szükséges**
- Pályaalkalmassági vizsgálat: **nem szükséges**
- Ágazati alapvizsga teljesítése: Szükséges, azoknak a képzésben résztvevőknek, akik nem kaptak felmentést előzetes tanulmányaik alapján az ágazati alapvizsga teljesítése alól.
- 12/2020. (II.7) Korm. rendelet 256. § (3). alapján nem kell ágazati alapvizsgát tennie, és az ágazati alapvizsga eredményét sikeresnek kell tekinteni annak a tanulónak, illetve képzésben részt vevő személynek, aki
  - a) részs szakmát szerzett, ha az adott részs szakmát magában foglaló szakma szakmai oktatásában vesz részt, vagy
  - b) korábbi tanulmányai, előzetesen megszerzett tudása, illetve gyakorlata beszámításával vesz részt a szakmai oktatásban, ha a beszámított előzetes tudása magában foglalja az ágazati alapvizsga követelményeit.

### II.4. Részvétel feltételei:

- Az oktatók által vezetett és regisztrált elektronikus napló.  
A képzésben részt vevő személy a kontaktóráról a képzési programban és a felnőttképzési szerződésben meghatározott képzési óraszámnál nem mulasztott többet
- Egyéb feltételek: Minden résztvevővel a felnőttképzésről szóló 2013. évi LXXVII. törvény (Fktv.) által meghatározott tartalmú felnőttképzési szerződést kell kötni.

### II.5. A szakmai oktatás formájának meghatározása:

- csoportos képzés
- a képzés kontakt órákban valósul meg

### II.6. Szakmai oktatás során alkalmazott munkaformák:

- Jelenléti képzésben előadás, szemléltetés és bemutatás frontális ismeretátadás során.
- Bemutatás, majd gyakoroltatás egyéni munkaformában
- Munkaformák: Csoportos jelenléti vagy egyéni munkaformában is megvalósítható (a csoport összetételétől függően)
- Csoportos jelenléti képzés módszerei:
- Előadás, prezentáció, szemléltetés
- Gyakorlás: oktató irányításával
- Ellenőrzés: megfigyeléssel ellenőrzi az oktató, a résztvevők folyamatos együtt haladását a feladatokban megoldásában.
- Értékelés: szóban és írásban a feladat megvalósításának helyessége és minősége szerint.

### II.7. Szakmai oktatás során alkalmazott képzési módszerek

Előadás, magyarázat, szemléltetés, gyakorlat, megbeszélés, együttes és önálló tananyag feldolgozás, önálló tanulás

**II.8. Maximális csoportlétszám:**

- 16 fő

### 3. A TANTÁRGYAK RÉSZLETES SZAKMAI TARTALMA

#### 3.1. Szociális ágazati alapok megnevezésű tantárgy

A tantárgy tartalmi összefoglalója

A tantárgy tanulása során a következő tartalmi elemeket sajátíthatja el a képzésben résztvevő: szakmai személyiségfejlesztés (kommunikációs készségfejlesztés, viselkedéskultúra, reális énkép, konfliktuskezelés) általános pszichológiai, fejlődéslélektani és szociálpszichológiai ismeretek, szociális, gyermekjóléti és gyermekvédelmi ellátórendszer, egészségügyi alapismeretek (az emberi test, népegészségtani, gyógyszeres alapismeretek, egészségkultúra, környezetvédelem), elsősegélynyújtási alapismeretek, társadalomismeret (társadalomismeret alapjai, demográfiai és népesedési alapismeretek, az emberi szükségletek rendszere, a mai magyar társadalom, család és háztartás, szociális ismeretek (humán szolgáltatások, szociális ellátórendszer és intézményei, szociális gondoskodás)

##### 3.1.1. Szakmai személyiségfejlesztés

**Szakmai személyiségfejlesztés tanulási terület oktatása során fejlesztendő kompetenciák**

| Készségek, képességek                                                                           | Ismeretek                                                                       | Önállóság és felelősség mértéke | Elvárt viselkedésmódok, attitűdök                                                   | Általános és szakmához kötődő digitális kompetenciák                   |
|-------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------|
| Ismerteti és alkalmazza a verbális és nonverbális kommunikáció módjait                          | A kommunikáció fogalma, jelentősége, csatornái                                  | Teljesen önállóan               | Vállalja az önprezentációt, mások jelenlétében.                                     | Digitális kommunikációs eszközök használata                            |
| Ismerteti és alkalmazza az eredményes kapcsolatépítést, kapcsolattartást szabályait, elvárásait | A kommunikáció hatékonyságát fokozó tényezők.                                   | Teljesen önállóan               | Kész a családi identitás, szerepek megismerésére, önkifejezés gyakorlására.         | Online felületek ismerete, használata.                                 |
| Betartja a metakommunikáció távolsági zónáit, szabályozza térközét.                             | Non-verbális kommunikáció, metakommunikáció, proxémika                          | Teljesen önállóan               | Alkalmazza az önismeretfejlesztés, és a szakmai hitelesség megőrzésének technikáit. |                                                                        |
| Kommunikációja során bizalmi légkört alakít ki.                                                 | A kapcsolattartás szabályai, elvárásai.                                         | Teljesen önállóan               | Együttműködik más szakemberekkel, betartja szakmai                                  | Digitális eszközök - visszacsatolás saját kommunikációja fejlesztésére |
| Alkalmazza az önismeretfejlesztés, a szakmai hitelesség megőrzésének technikáit.                | A személyiségfejlesztés eszközei, technikái, kongruencia helyzeti megjelenései. | Teljesen önállóan               |                                                                                     |                                                                        |

|                                                                                          |                                                                                                                                                            |                                     |                         |                                                                     |
|------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------|-------------------------|---------------------------------------------------------------------|
| Értelmezi a konfliktusokat, alkalmazza a konfliktuskezelés különböző módszereit          | Konfliktuselméletek.                                                                                                                                       | Teljesen önállóan                   | illetékessége határait. |                                                                     |
| Ismerteti a szakmai titoktartás szabályait.                                              | Szakmai etikai szabályok és alkalmazásuk a szociális szolgáltatások területén, az intézmények etikai kódexei, a szociális szakemberek kompetencia határai. | Teljesen önállóan                   |                         |                                                                     |
| Ismerteti az önelemzést, az önreflektivitás szerepét, valamint a reflektálás módszereit. | A személyiség, énkép összetevői, elemei. Reflexió fogalma, módjai, hatása a személyiségre.                                                                 | Instrukció alapján részben önállóan |                         | Videofilmek, kisfilmek - saját viselkedési repertoár fejlesztésére. |

### **A tanulási terület témakörei**

#### *Kommunikációs készségfejlesztés*

A kommunikáció fogalma, célja, csatornái

A verbális kommunikáció és nem verbális kommunikáció. Metakommunikációs jelek

Kongruencia a kommunikációban. Mások kommunikációjának megfigyelése, elemzése

Saját kommunikáció reális észlelése

Saját szükségletekről és érzésekről szóló üzenetek közlése

Társak visszajelzéseinek fogadása. Kapcsolatteremtő készség fejlesztése a pozitív énkép függvényében

#### *Viselkedéskultúra*

Az etikett és protokoll szabályai a mindennapi életben

Az udvarias és asszertív viselkedés szabályai

Bizalmi légkör kialakítása. Kapcsolatteremtés, kapcsolatépítés, kapcsolattartás szabályai, elvárásai. Bemutatkozás illemtana – az első benyomás jelentősége

Köszönési formák. Telefonálás illemtana

Írásbeli, szóbeli közlések illemtana

A társas kapcsolatok területén való bánásmód irányelveinek alkalmazása szituációs gyakorlatok keretében

A szakmai együttműködés összefüggései, etikai szabályai és dilemmái

A kompetenciahatárok és a titoktartási kötelezettség helyes értelmezése

A szakmai partnerkapcsolatok ápolásának módjai

#### *A reális énkép ismerete*

A saját én tartalmai, tudatos identitás, a személyiség belső mozgásai, dinamizmusai

Az érett, felnőtt személyiség fogalma és aspektusai

A szerzett viselkedésminták, értékek és belső késztetések összehangolása

A személyén belüli érzelmi-indulati ellentmondások. A másik emberre adott reakcióinak sokszínű élményháttér. Agresszió fogalma és kezelése  
A személyes kompetencia hatása a környezetre. A mentálhigiénés jóllét állapotának jellemzői  
Rekreációs lehetőségek

### *Konfliktuskezelés*

A konfliktus fogalma, felismerése  
Konfliktuskezelési stratégiák, azok felmérése és a stratégiák összefüggései  
Kommunikáció konfliktushelyzetekben. A hatékony konfliktuskezelés gyakorlata  
A konfliktuskezelés a családi és a baráti kapcsolatokban  
A szakmai kommunikáció, a kulturált vitakészség és a konfliktuskezelés fejlesztése  
A meggyőzés kommunikációs eszközeinek alkalmazása

## **3.1.2 Pszichológia, társadalomismeret és szociális ismeretek tanulási terület**

A tanulási terület tanításának fő célja

A saját-, illetve mások lelki folyamatainak ismerete, értelmezése és kezelése. A fejlődéslélektan törvényszerűségeinek, sajátosságainak megismerése és a társas kapcsolatok hatásmechanizmusának ismerete és alkalmazása.

### **Pszichológia tanulási terület oktatása során fejlesztendő kompetenciák**

| <b>Készségek, képességek</b>           | <b>Ismeretek</b>                                                                                                                                                              | <b>Önállóság és felelősség mértéke</b> | <b>Elvárt viselkedésmódok, attitűdök</b>                                                                          | <b>Általános és szakmához kötődő digitális kompetenciák</b>                       |
|----------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------|
| Érzelmeket felismer, értelmez és kezel | A pszichológia fogalma, területei és vizsgálómódszerei. A lelki folyamatok rendszere és összefüggései. Az érzelmek jelentősége az emberek életében, az érzelmi intelligencia. | Teljesen önállóan                      | Elfogadó, a máságot tisztelő segítségnyújtás. Rugalmas alkalmazkodás a környezetéhez, és a változtatás képessége. | Digitális felvételek készítése, visszacsatolás, érzelmi intelligencia fejlesztése |
| Szituációhoz illő cselekvést végez.    | Motívumok rendszere, a motiváció folyamata, motívumtanulás, motivált viselkedés, elsődleges és másodlagos motívumok, a személyiség fogalma és összetevői                      | Teljesen önállóan                      | Türelmes önmagával és másokkal szemben is. Problémaérzékeny, következetes, felelősségteljes a feladatok           | Videófilmek készítése, azok elemzése.                                             |

|                                                                     |                                                                                                                                                                                             |                                     |                                                                                          |                                                            |
|---------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------|
| Érzelmi "életút-térképet" készít.                                   | A fejlődéslélek-tan szabályai, törvényszerűségei, befolyásoló tényezői. Életkori periodizáció és a szakaszok fejlődési sajátosságai, jellemzői. A korai anya-gyermek kapcsolat jelentősége. | Instrukció alapján részben önállóan | kivitelezésében. Együttműködő, képes hatékony és eredményes lenni egy csoport tagjaként. | Excel: grafikonok, diagramok, digitális térképek készítése |
| Adott kritériumoknak megfelelő játékot készít, állít össze.         | A játék fogalma, funkciója, jellemzői. A játékok szerepe az emberek életében. A játékok típusai.                                                                                            | Teljesen önállóan                   |                                                                                          | Infógrafika                                                |
| Felmérést készít-csoport belső viszonyainak elemzése, szociometria. | A csoport fogalma, típusai. A csoport belső szerkezete, a csoport elemzése, az egyén tár-sas kapcsolatainak rendszere, a csoportnorma.                                                      | Instrukció alapján részben önállóan |                                                                                          | Google űrlapok, excel ismerete és alkalmazása              |
| Egyszerű pszichológiai jelenségeket értelmez, elemez és ábrázol.    | A szociálpszichológia fogalma, területei, vizsgálómódszerei. Személyészlés. Társas befolyásolás egymásra hatások.                                                                           | Instrukció alapján részben önállóan |                                                                                          | diagramok, ábrák - infógrafika                             |
| Családi kapcsolatokat ábrázol.                                      | A család fejlődési ciklusai, családi szerepek, a családtagok helye és szerepe a családi rendszerben.                                                                                        | Instrukció alapján részben önállóan |                                                                                          | ábrák, kapcsolati hálók digitális ábrázolása               |

## A tanulási terület témakörei

### Általános és személyiséglélektani ismeretek

A témakör betekintést nyújt a lelki jelenségek világába, és a személyiséglélektan alapvető ismereteivel a személyiség megértéséhez nyújt értelmezési keretet.

A pszichológia fogalma, tárgya, feladata és vizsgáló módszerei

A megismerési (kognitív) folyamatok rendszere. Az érzelmek világa

A cselekvés lélektana

A személyiség fogalma, összetevői, befolyásoló tényezői. Személyiségelméletek

### Fejlődéslélektani alapok

A témakör az életkori szakaszok mentén a fejlődési sajátosságokkal, a fejlődést befolyásoló tényezőkkel és a korai anya-gyermek kapcsolat jelentőségével foglalkozik. Alapvető ismereteket nyújt a játékpedagógia-, játékpszichológia témaköréből.

Az alábbi témákat dolgozza fel:

A fejlődés fogalma, befolyásoló tényezői. A fejlődés zavarai.

Fejlődési sajátosságok, életkori jellemzők. A korai anya-gyermek kapcsolat jelentősége, -nyereségek és veszteségek. A kötődés és szeparáció. Kötődésméletek, kötődési mintázatok. Hospitalizmus. A játék pedagógiája és pszichológiája

### *Szociálpszichológiai alapismeretek*

A témakör a társas kapcsolatok pszichológiájával, a csoportlélektannal, és a társadalomban zajló pszichológiai jelenségekkel foglalkozik.

A szociálpszichológia fogalma, tárgya, területei és funkciója. Személyészlelés

Társas kapcsolatokat befolyásoló jelenségek. Csoportlélektan

A szerep, szereptanulás, szocializáció, nevelési stílusok Konformitás, norma, deviancia.

### *Családi mentálhigiéne*

A témakör a család szerepével, jelentőségével, fejlődési életciklusaival foglalkozik. Ismeretet nyújt a család lelki egészséget védő, illetve lelki egészséget veszélyeztető tényezőiről.

A család fejlődési életciklusai, családi szerepek, családi konfliktusok

A családtagok helye és szerepe a családi rendszerben

A család lelki egészségének összetevői Krízishelyzetek a családban.

A család elégtelen, hibás működése. Prevenciós eszközök és technikák

## **Társadalomismeret**

A rövid tartalmi összefoglalója

A társadalomban érvényesülő társadalmi szabályok felismerésének segítése, a társadalmi folyamatok értelmezése. Ismeretek nyújtása a mai magyar társadalom szerkezetéről, a családok működéséről, jelentőségéről. A népesedés társadalomra gyakorolt hatásának, és a társadalomban végbemenő változások összefüggéseinek értelmezése. Az emberi szükségletek rendszeréről szóló ismeretek segítő munkában történő alkalmazása.

### **A témakör oktatása során fejlesztendő kompetenciák**

| <b>Készségek, képességek</b>                                             | <b>Ismeretek</b>                                                             | <b>Önállóság és felelősség mértéke</b> | <b>Elvárt viselkedésmódok, attitűdök</b>                                                                                                                                      | <b>Általános és szakmához kötődő digitális kompetenciák</b> |
|--------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------|
| Értelmezi a társadalomismeret alapfogalmait, alapvető összefüggéseit.    | A mai magyar társadalom szerkezete, térbeli elrendeződése.                   | Instrukció alapján részben önállóan    | A társadalmi jellegű problémák azonosítása közben törekszik azokat objektíven meghatározni. A problémák elemzése közben felismeri, és kritikusan szemléli azok keletkezésének | Internet böngésző, digitális könyvek használata             |
| Adatokat gyűjt, az adatokat összehasonlítja és következtetéseket von le. | A társadalom összetételének mutatói. Adatok gyűjtésének módszerei, eszközei. | Instrukció alapján részben önállóan    |                                                                                                                                                                               | Excel táblázat kezelése.                                    |

|                                                                              |                                                                                           |                   |                                                                                         |                                                                   |
|------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------|
| Korfatípusokat megkülönböztet, az adott társadalomra vonatkoztatva értelmez. | A társadalom népesedési folyamatainak ismerete, korfatípusok, ábrázolási technikák.       | Teljesen önállóan | okát. Rendszerszemlélettel szemléli a társadalomban zajló folyamatokat. Saját élményein | Interaktív korfa ismerete, keresőprogramok, böngészők alkalmazása |
| A népesedéssel kapcsolatos statisztikai adatokat gyűjt.                      | Demográfiai mutatók, természetes szaporodás, születés és halálozási ráta                  | Teljesen önállóan | keresztül más személyek életminőségét is a megfelelő eszköz segítségével értékeli.      | KSH oldalak kezelése                                              |
| Több generációs családkapcsolatokat minőségileg és mennyiségileg ábrázol.    | A család szerepe, szerkezete, a család és a tagok funkciói. Ábrázolás technikái.          | Teljesen önállóan | Emberi kapcsolataiban nyitott és előítéletektől mentes.                                 | Grafikonok, ábrák, - excel alkalmazása, rajzoló programok         |
| Felméri a háztartások gazdálkodását, a nyert adatokból statisztikát készít.  | Háztartás statisztikák fogalma, módjai, eszközei és jelentősége.                          | Teljesen önállóan |                                                                                         | Excel táblázatszerkesztő segítségével statisztikát készít         |
| Ábrázolja a szükségletek egymásra épülő rendszerét.                          | Szükségletek rendszere, egymásra épülése, fajtái és hatásuk a társadalmat alkotó egyénre. | Teljesen önállóan |                                                                                         | ppt. grafikonokat, ábrákat készítő programok ismerete             |

## A témakör tartalma

### *A mai magyar társadalom*

A témakör a mai magyar társadalommal, annak változásaival és jellemzőivel foglalkozik, az alábbi tartalmi elemekkel: A társadalom fogalmi meghatározása

A mai magyar társadalom felépítése - társadalom szerkezeti képek, szerkezete (összehasonlító elemzés 1945-től napjainkig) A mai magyar társadalom térbeli jellemzői, összehasonlító elemzése más társadalmakkal.

Az egyén társadalmi meghatározottsága. A társadalmi egyenlőtlenségek, újra termelődésének okai, mechanizmusai. A szegénység és depriváció értelmezése és jellemzői

A szegénység szubkultúrája A társadalom, a család és az iskola szerepe az egyenlőtlenségek, a szegénység mérséklésében és újra termelődésében.

### *Demográfia és népesedés*

A témakör a társadalom összetételével, a népesedéssel és annak főbb jellemzőivel foglalkozik, az alábbi tartalmi elemekkel:

A társadalom összetételét mutató adatok. Demográfia, korfa értelmezése

A népesedés változásának hatásai a társadalomra, a gazdaságra, az egyes szektorokra

Demográfiai mutatók: természetes szaporodás, születés és halálozási ráta Népesedés - népmozgalom - értelmezése Népszámlálás, mikrocenzus.

### *Család és háztartás*

A témakör a család rendszerével, a társadalomban betöltött szerepével és funkcióival foglalkozik az alábbi tartalmi elemekkel:

A család fogalmi meghatározásai, a család funkciói, szerepe, jelentősége a társadalomban

Család szerkezete, ábrázolása

Háztartás fogalmi meghatározása. Háztartás-statisztikák témakör részletes kifejtése

### *Az emberi szükségletek rendszere*

A szükségletek értelmezése, hiány-, és növekedésalapú szükségletek

Szükségletek egymásra épülésének elve

A rendszer komplexitása

Maslowi szükségletek érvényesülése a mai magyar társadalomban.

## **Szociális ismeretek**

Rövid tartalmi összefoglalója

A képzésben részt vevők megismerjék az emberekkel való foglalkozás szakmai alapjait, értékrendszerét, a szociális segítség egyetemes alapelveit, a szociális ellátórendszerek felépítését. A képzésben, a tanulók felnőtté válása során fejlődik önismeretük, felelősségtudatuk, a másik embert tisztelő, elfogadó értékrendjük

### **A témakör oktatása során fejlesztendő kompetenciák**

| <b>Készségek, képességek</b>                                                                    | <b>Ismeretek</b>                                                                       | <b>Önállóság és felelősség mértéke</b> | <b>Elvárt viselkedésmódok, attitűdök</b>                                                                              | <b>Általános és szakmához kötődő digitális kompetenciák</b> |
|-------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------|
| Felismeri az alapvető szociális problémákat és elhelyezi azt a szociális ellátórendszeren belül | Ismeri a szociális és gyermekvédelmi intézményrendszert                                | Teljesen önállóan                      | Az emberi méltóságot tiszteletben tartó, empatikus, humánus magatartást mutat. Érzékeny a társadalmi problémák iránt. | Internetes lehetőségek alkalmazása: információgyűjtés,      |
| Felismeri a különböző szociális munkaformákat, meglátja annak szerepét a saját munkájában       | Ismeri a szociális segítség eszköztárát és munkaformáit                                | Instrukció alapján részben önállóan    | Csoportmunkában a közösség érdekeit fontosnak tartja. Törekszik saját                                                 | Információszerzés digitális, "okos" eszközökről.            |
| Előítélet mentesen látja el a hozzá forduló ügyfeleket.                                         | Ismeri a speciális igényű csoportok fogyatékkal élők, szenvedélybetegek, idősek jogait | Teljesen önállóan                      | tanulási céljainak megfogalmazására. Nyitott arra, hogy felelősséget vállaljon döntéseieiért.                         |                                                             |
| Komplexen rendszerszemléletben lát rá egy                                                       | Rendszerelmélet, esettanulmány feldolgozása.                                           | Instrukció alapján részben önállóan    |                                                                                                                       |                                                             |

|                                                                 |                                                                             |                                     |                                                                      |
|-----------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------|----------------------------------------------------------------------|
| adott esetre a munkája során                                    |                                                                             |                                     |                                                                      |
| Segítséget nyújt                                                | Kommunikáció elmélete és gyakorlata.                                        | Instrukció alapján részben önállóan |                                                                      |
| Felismer etikai és erkölcsi dilemmákat                          | Szociális munka etikai kódexének és az adekvát jogszabályoknak az ismerete. | Teljesen önállóan                   | Digitális jogtár használata. Felhasználói szintű számítógép ismeret. |
| Ismerteti a szociális intézményekben lévő szakmai munkaköröket. | Ismeri a szociális intézményrendszert                                       | Teljesen önállóan                   | Prezentáció készítése.                                               |

## A témakör tartalma

### *Szociális ellátórendszer ismerete*

Alkotmányos garanciák, állampolgári jogok és kötelezettségek

A jogi szabályozás alapelvei. A szociális jólét tartalma, A szociális háló fogalma

### *A szociális segítség etikája*

A téma elméleti és gyakorlati szituációs szerepjátékon keresztül kerül feldolgozásra.

Az emberi értékek, méltóság és autonómia tisztelete a szociális ellátás gyakorlatában

A szociális szakember szerepei, felelőssége Együttműködés a szakmai kompetenciahatárok mentén. Az előítéletek hatása a szociális segítségben Kommunikációs "sorompók". Akadályok az együttműködésben.

### *Ismerkedés a szociális ellátórendszer intézményeivel*

Tematikus hospitálás a szociális és gyermekvédelmi intézményekben

Pályaorientációs szakmabemutató filmek elemzése

Reflexiók készítése prezentációs formában

### *Krízis - kitől kérhetek segítséget*

A Krízis fogalma, típusai

A bántalmazás folyamata. A segítő, támogató hozzáállás

Rendszerabuzús. Kríziskezelő intézményrendszer

Aktivizáló szituációs esetfeldolgozások

### *Függőség - szenvedély*

A szenvedélybetegség fogalma, típusa

A függőség felismerése, hatása az egyénre

A szenvedélybetegség kezelésének lehetőségei

Prevenációs lehetőségek

Aktivizáló szituációs esetfeldolgozások

### *Mi a humán szolgáltatás? Intézményesült humán szolgáltatások*

## Szocializációs és korrekciós rendszerek

### *Szociális gondoskodás*

Az ember szociális szükségletei

Szabadidőszervezés-foglalkoztatás alapjai

Család és gyermekkép a mai magyar társadalomban. A család idősgondozó funkciója és felelőssége

Ápolás-gondozás alapfogalmai

A társadalom viszonya az idős emberhez, az időskori problémákhoz

A tanulásban akadályozottak társadalmi pozíciójának sajátosságai

Aktivizáló szituációs esetfeldolgozások

## Szociális ápoló és gondozó szakmai ismeret tantárgy

### 3.1.3. Egészségügyi ismeretek megnevezésű tanulási terület

A tanulási terület tartalmi összefoglalója

Az egészségkultúrának és a betegség-profilaktikus gondolkodásmódnak a kialakítása. Az emberi test holisztikus megismerése, a társadalomban leggyakrabban előforduló betegségek, illetve a társadalom mindenkori működésével való összefüggésük ismerete.

### A témakör oktatása során fejlesztendő kompetenciák

| Készségek, képességek                                                              | Ismeretek                                                                                                                            | Önállóság és felelősség mértéke     | Elvárt viselkedésmódok, attitűdök                                                                       | Általános és szakmához kötődő digitális kompetenciák |
|------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------|
| Modellezi az emberi testet.                                                        | Az emberi test felépítése és működése: síkok és irányok, sejtek, szövetek, a szervek, szervrendszerek működése és élettani szerepe   | Teljesen önállóan                   | Együttműködő és figyelmes legyen. Figyelme koncentrált, bizonyos helyzetekben megosztásra legyen képes. | 3D atlasz értelmezése                                |
| Összefüggő diagramok készítésével elemző munkát végez, kiszűri a rizikószemélyeket | Az életmód, a népbetegség fogalma, kialakulásának tényezői, az életmód és a betegségek kapcsolatainak ismerete, betegségek tünettana | Instrukció alapján részben önállóan | Következetes, rendszerszemléletű. Összefüggések, hasonlóságok és különbségek felismerése.               | excel, táblázatkezelés                               |

|                                                                                                    |                                                                                                                    |                                     |                                                                                                                                                                  |                                                                                    |
|----------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------|
| Ismerteti az alap gyógyszercsoportokat, - felvilágosít, tanácsot ad a házipatika összeállításában. | Gyógyszertani alapfogalmak, a gyógyszerek hatás mechanizmusa, adagolása, gyógyszerformák és gyógyszer- csoportok.  | Instrukció alapján részben önállóan | Helyzetfelismerő-, helyzetelemző-, problémamegoldó képességével tudjon egészségtudatosan élni és környezetében változást előidézni. Környezettudatos magatartás. | ppt. ismerete használata, prezentáció készítése.                                   |
| Prevenációs programot készít.                                                                      | Egészségkultúra fogalmi rendszere, egészség-betegség kapcsolatrendszere, lelki egészségvédelem eszközei, technikái | Teljesen önállóan                   |                                                                                                                                                                  | Infografika készítése.                                                             |
| Környezetét védi, környezettudatosan él.                                                           | Környezetvédelem alapismeretei, alapelvei, öko-lábnym fogalma, mérése                                              | Teljesen önállóan                   |                                                                                                                                                                  | internetes keresőprogramokat és böngészőket alkalmaz, digitális térben tájékozódik |

## A témakör tartalma

### *Az emberi test felépítése*

A témakör az emberi szervezet és a szervrendszerek felépítésével és működésével foglalkozik.

Az alábbi témákat dolgozza fel:

Síkok és irányok. Sejtek és szövetek

Szervek, szervrendszerek működése és élettani szerepe.

Mozgás-, keringés-, emésztés-, kiválasztás-, szaporító szervrendszer.

Érzékszervek és az idegrendszer.

### *Népegészségtani alapismeretek*

A témakör a mai magyar társadalomban leggyakrabban előforduló betegségekkel, az életmód és a betegségek összefüggésével foglalkozik. Az alábbi témákat dolgozza fel:

Életmód és betegség. Népbetegségek – nem fertőző betegségek

Járványtani alapismeretek, fertőző betegségek

### *Gyógyszertani alapok*

A témakör a gyógyszerertani alapfogalmakkal, a gyógyszerek alkalmazásának legfontosabb ismereteivel foglalkozik. Az alábbi témákat dolgozza fel:

A gyógyszerek fogalma, hatásmechanizmusa, adagolása, gyógyszerformák és gyógyszercsoportok

### *Egészségkultúra*

A témakör a holisztikus egészségszemlélet és a betegség-profilaktikus gondolkodásmód kérdéseivel foglalkozik. Az alábbi témákat dolgozza fel:

Egészségkultúra fogalmi rendszere, összetevői, az egészség megőrzését szolgáló területek

Lelki egészségvédelem: technikák és eszközök. A szenvedélyek világa  
 Tudatos, biztonságos, felelős szexuális és családi élet  
 Prevenció témakör részletes kifejtése

### *Környezetvédelem és fenntarthatóság*

A környezet legfontosabb elemei: föld, víz, levegő, élővilág, épített környezet

A környezetvédelem feladata, alapelvei Természetvédelem törvényi háttere

Globális környezeti problémák: légszennyezés, légszennyező anyagok káros hatásai

Vízszennyezés, talajszennyezés

Hulladékgazdálkodás alapelvei, hulladék csoportosítása (keletkezés jellege, eredete, halmazállapota, környezeti hatása szerint)

Hulladékok környezetkárosító hatásai, hulladékhierarchia / hulladékpiramis/  
 hulladékhasznosítás, hulladékártalmatlanítás

### **3.1.4. Elsősegélynyújtás alapismeretei megnevezésű tanulási terület**

A tanulási terület tartalmi összefoglalója

A segélynyújtó segítőképzés, empátikus attitűdjének kialakítása. Gyakorlati képzésen keresztül ismereteket adni a váratlanul bekövetkező sérülések, egészségkárosodások felismerésére, alapszintű ellátás biztosítására, az állapot további romlásának lehetőség szerinti megakadályozására az orvosi segítség megérkezéséig.

#### **A témakör oktatása során fejlesztendő kompetenciák**

| <b>Készségek, képességek</b>                                                                                                                                                                                                        | <b>Ismeretek</b>                                                                                                                                                                                                                        | <b>Önállóság és felelősség mértéke</b> | <b>Elvárt viselkedésmódok, attitűdök</b>                                                                                                                                    | <b>Általános és szakmához kötődő digitális kompetenciák</b>                             |
|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------|
| Felismeri a hirtelen bekövetkező egészségkárosodást.                                                                                                                                                                                | Az emberi test működésének élettani folyamatai                                                                                                                                                                                          | Teljesen önállóan                      | Nyugodtan, határozottan áll hozzá a sérült vizsgálatához. A tanult szakmai elveket elfogadva, azok pontos betartásával, bátorító kommunikációval végzi az állapotfelmérést. | Internetes lehetőségek alkalmazása: információgyűjtés, tanulás, prezentációs technikák. |
| A közvetlen életveszély elhárítását önállóan megkezdi. Légutat biztosít, életfunkciókat ellenőriz. Késedelem nélkül megkezdi az eszköz nélküli lélegeztetést. Eszközök esetén, helyesen alkalmazza a rendelkezésre álló eszközöket. | Ismeri az elsősegélynyújtás alapfogalmait, alapelveit. Tudja az ellátási kötelezettséget, az általános szabályokat és az elsősegélynyújtó feladatait. Ismeri az újraélesztés szabályait, érti kivitelezésének felelősségét és lépéseit. | Teljesen önállóan                      | Megállapítja és döntést hoz helyszínen megoldható sérülés ellátásáról, illetve súlyos sérülés/állapot további szakellátási                                                  |                                                                                         |

|                                                                                                                                                                                                                                                     |                                                                                                                                                                                              |                                     |                                                                                                                                                                                                                                 |                                                                                                          |
|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Készenléti szolgálatot szakszerűen értesít.                                                                                                                                                                                                         | A helyszíni ellátás menetének, a készség szintű beavatkozásoknak ismerete, a szakszerű segélyhívás folyamata.                                                                                | Teljesen önállóan                   | szükségességéről. Haladéktalanul segítséget kér a segélyhívószámon, a mentési folyamatban együttműködik. Elkötelezett a be-                                                                                                     | Mobil eszközök felhasználó szintű ismerete. Applikációk használata.                                      |
| Vérzéseket típusuknak megfelelően csillapít.                                                                                                                                                                                                        | Tudja a vérzések típusait és jellegeit, a sebek fajtáit. Felismeri a rándulást, a ficamot, a törést, az égést, a fagyást, a maródást azok jellemzőit. Tudja a sérülések ellátásának módjait. | Teljesen önállóan                   | teg/sérült életének megmentése iránt. Ismereteit mérlegelve avatkozik be. Felelősen végzi az elsősegélynyújtás folyamatát, megnyugtatta ezzel a beteget/sérültet, a segítő társakat és a környezetben lévő minden más személyt. |                                                                                                          |
| Sebeket, csontsérüléseket vizuális és tapintásos vizsgálattal felismer, rögzítésüket, ellátásukat az elsősegélynyújtó felszerelés eszközeivel elvégzi.                                                                                              | A sérülések adekvát ellátásának protokollja. Az elsősegélynyújtó felszerelés tartalma.                                                                                                       | Instrukció alapján részben önállóan |                                                                                                                                                                                                                                 |                                                                                                          |
| Mérgezésre utaló jeleket felismeri. Megakadályozza a mérgezés további bejutását és elkezdő közömbösíteni a hatását.                                                                                                                                 | Ismeri a toxikus anyagokat és hatásukat.                                                                                                                                                     | Instrukció alapján részben önállóan |                                                                                                                                                                                                                                 | Információgyűjtés, mérgezésinformációs adatbázis, kémiai adatlapok digitális forráskutatása, használata. |
| Belgyógyászati betegségek beavatkozást igénylő szövődeményeit felismeri, adekvát segítséget nyújt. Felismeri és elemzi a rovarcsípések, a harapások, az izomgörcsökkel járó állapotok jellegzetes tüneteit és alkalmazza az ellátási lehetőségeket. | Egészségügyi ismeretek. Az emberi test működése.                                                                                                                                             | Instrukció alapján részben önállóan |                                                                                                                                                                                                                                 | Internetes lehetőségek alkalmazása: információgyűjtés, tanulás, prezentációs technikák                   |

## A témakör tartalma

### Az elsősegélynyújtás alapjai

A témakör az elsősegélynyújtás alapfogalmaival, szabályaival a segítség elveivel foglalkozik.

Az alábbi témákat dolgozza fel:

Az elsősegélynyújtás fogalma, jogszabályi környezete

Motiváló és gátló tényezők

Az elsősegélynyújtó kompetenciahatárai, feladata, a mentési lánc

Az elsősegélynyújtás általános szabályai, az elsősegély felszerelés tartalma

### Elsődleges teendők vészhelyzetben

A témakör az elsősegélynyújtás első szintjével: a helyzetfelismerés, és a beavatkozás szükségességének felmérésével foglalkozik.

Észlelés, a segítség szükségességének felismerése A helyszínen való tájékozódás a veszélyforrásokról, a sérültek számának és állapotuknak elsődleges felmérése

Éberség megítélése. Életfunkciók vizsgálata (légzés, szív működés, testhőmérséklet) Sérülések felkutatásának tapintásos technikája, állapotfelmérés.

#### *A segélyhívás folyamata, újraélesztés*

A tanuló elsajátítja a szakszerű segélyhívás technikáját. Előzetes ismereteire alapozva megtanulja az eszköz nélküli és az eszközzel történő újraélesztést.

A szakszerű segítségkérés, mentők hívásának folyamata, az információ tartalma, helyszín előkészítése . Újraélesztés menete (felnőtt/ gyermek), defibrillátor használata

#### *Eszméletlen sérült*

A témakör az eszméletlen állapot felismerésével, a légutakat veszélyeztető problémák azonosításával és ellátásával foglalkozik. Ezen belül az alábbi témákat dolgozza fel:

Az eszméletlenség okai

Ájulás, tartós eszméletvesztéssel járó állapotok és ellátásuk

Megfelelő fektetési módok, légútbiztosító módszerek

Légúti idegentest okozta oxigénhiány tünetei, teendők felnőtt és gyermek esetében

#### *Baleseti sérülések*

A témakör a mechanikai sérülések formáival és ellátásukkal foglalkozik.

Ezen belül az alábbi témákat dolgozza fel:

A sérülések csoportosítása, sebzés fogalma, típusai, vérzések típusai, sebellátás, vérzéscsillapítás, kivérzéses sokk, sokktalanítás

Törés, ficam, rándulás definiálása, ellátásának formái

Égési, fagyási sérülések ellátása

Gyakori gyermekkori balesetek okai és következményei

#### *Mérgeзések*

A témakör a mérgeзések tüneteit, toxikus hatásukat és az elsősegélynyújtás lehetőségeit tárgyalja. Ezen belül az alábbi témákat dolgozza fel:

A leggyakoribb mérgeзéseket okozó toxikus anyagok ismerete

Mérgeзésre utaló jellegzetes tünetek

ABCDE algoritmus alkalmazása

Specifikus ellátás

#### *Belgyógyászati állapotok és ellátásuk*

A témakör az elsősegélynyújtó beavatkozását igénylő belgyógyászati állapotokat tárgyalja.

Agyi vérellátási zavarok

Mellkasi panaszok.

Nehézlégzés: Pseudokrupp, asztma tünetei, elsődleges ellátása

Rovar-, kullancscsípés ellátása

### 3.2. Lelki egészségvédelem

A tantárgy tartalmi összefoglalója

A lelki egészségvédelem tanulási terület elsődleges feladata a szemléletformálás, a pozitív életszemlélet és a nehézségek legyűrése a személyiség védelme mellett. Az életkorok mentálhigiénés jellemzőinek és az egyéni élethelyzetek megismerésével, a mindennapi életben keletkező problémák hatékony kezelését sajátítja el. Az elsajátított kommunikációs technikákkal képessé válik a segítő kapcsolat kialakítására és a kliensek érzelmi igényeinek, szükségleteinek észlelésére, azok kielégítésére. Felismeri a mentálhigiénés támaszokat, feltárja a belső erőforrásokat és azok mozgósításának lehetőségeit. Szakmai munkája során felmerülő problémák esetén esetmegbeszélő csoport-, egyéni elakadásainak esetén szupervízori segítséget kér.

#### 3.2.1 Mentálhigiéné tanulási terület

A tanulási terület tanításának fő célja

Az egyéni és közösségi mentálhigiéné alapvető ismereteinek elsajátítása, a lelki egészségvédelem kialakításának és megtartásának eszközrendszereinek birtokában a lelki harmónia kialakítása. Félelem és szorongásoldó technikák ismerete és alkalmazása. Krízishelyzeteket felismerése, kezelése, pszichés válsághelyzetben azonnali segítségnyújtás. Énvédő-, rekreációs technikák alkalmazásával, rendszeres önvizsgálattal lelki egyensúlyának megtartása.

#### A tanulási terület oktatása során fejlesztendő kompetenciák

| Készségek, képességek                                                                   | Ismeretek                                                                                                         | Önállóság és felelősség mértéke | Elvárt viselkedésmódok, attitűdök                                                                                     | Általános és szakmához kötődő digitális kompetenciák |
|-----------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------|
| Mentálhigiénés eszközrendszerét folyamatosan fejleszti, önfejlesztést, önképzést végez. | A mentálhigiéné fogalmi rendszere, alapvető ismeretei. Ismeret-készség, jártasság. Mentálhigiéné eszközrendszere. | Teljesen önállóan               | Érzelmi intelligencia. Kapcsolatteremtő képesség, figyelmes, tapintatos. Érzelmi igényekre érzékeny. Türelmes magával | word ismerete, levelező programok kezelése           |

|                                                                                     |                                                                                                                                                        |                   |                                                                                        |                                                                                               |
|-------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------|----------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------|
| Segítő tevékenységét a pszichológiai kulturáltság eszközeivel végzi.                | A pszichológiai kulturáltság fogalma, elemei: rezonancia, empátia, szakmai tudás, humanizmus.                                                          | Teljesen önállóan | és másokkal szemben. Problémaérzékeny, a problémákra azonnal reagál, segítséget nyújt. |                                                                                               |
| Az egyéni életkorok mentálhigiénés jellemzőit ismeri, a változásokat észleli.       | Életkorok pszichés és mentális jellemzői, életszakaszok: csecsemő-, kisded-, óvodás-, kisiskolás, serdülő-, fiatal felnőtt-, felnőtt és időskor.       | Teljesen önállóan | Képes egy csoport tagjaként hatékonyan dolgozni a cél elérése érdekében.               | digitális térben tájékozódik, filmeket ismer és elemez                                        |
| Társas környezetéhez a helyzetnek megfelelően alkalmazkodik.                        | Közösségi mentálhigiéné alapismeretei, a közösség egyénre gyakorolt hatásai.                                                                           | Teljesen önállóan |                                                                                        |                                                                                               |
| Félelmeit és szorongásait ismeri, azokat megfelelően kezeli.                        | Félelem és szorongás fogalma, fajtái, személyiségre gyakorolt hatásai. Testi-, lelki és viselkedésszerű jellemzői. Félelem és szorongásoldó technikák. | Teljesen önállóan |                                                                                        | digitális térben tájékozódik, zenei darabokat keres, ismer és alkalmaz érzelmeinek kezelésére |
| Krízisben lévő egyéneknek, családoknak saját kompetenciáján belül segítséget nyújt. | Krízis fogalma, fajtái, okai. A krízis folyamat szakaszai, kimeneteli lehetőségei. A segítség útjai. Krízisintervenció.                                | Teljesen önállóan |                                                                                        | word ismerete és használata, digitális kommunikációs eszközöket alkalmaz                      |
| A gyászolás folyamatában pszichés vezetést nyújt, segítő beszélgetést folytat.      | A veszteség, a gyász, gyászolás alapfogalmai, alapismeretei. A segítség technikái, módszerei, eszközei.                                                | Teljesen önállóan |                                                                                        | Filmek elemzése, feldolgozása, digitális eszközöket alkalmaz.                                 |

### **A tanulási terület témakörei**

#### *A mentálhigiéné alapismeretei*

A mentálhigiéné fogalma, jellemzői, paradigmák. Magyarország mentálhigiénés jellemzői

A mentálhigiéné feladatköre: promóció, prevenció, rehabilitáció

A mentálhigiéné eszközzrendszere: coping, énvédő technikák, érzelmi intelligencia, pszichológiai kulturáltság.

#### *Életkorok mentálhigiénéje*

A témakör az egyéni életkorok mentálhigiénés jellemzőivel, azokat befolyásoló hatásokkal foglalkozik. A mentálhigiéné aranykora: a csecsemő és kisded kor

Óvodás- és kisiskoláskor, serdülőkor, ifjúkor, fiatal felnőttkor, felnőttkor és az időskor mentálhigiéniéje

*Félelem, szorongás, stressz és kezelésük*

A félelem fogalma, szerepe a mindennapi életben, személyiségre gyakorolt hatásai

A félelem formái, alaptípusai, félelemoldás

A szorongás fogalma, szerepe és a személyiségre gyakorolt hatása

A szorongás csoportosítása, F. Riemann szorongástípusai, szorongásoldó technikák A stressz fogalma, típusai, hatása az emberi szervezetre, Stresszkezelés.

*Krízis, krízisintervenció*

A témakör a lélektanilag kritikus helyzetekkel és azok oldásával foglalkozik.

A krízis fogalma, a lélektanilag kritikus állapot jellemzői

A krízisek fajtái: normatív, paranormatív krízisek

A krízisre adott reakciók, a személyiségre gyakorolt hatásai

A krízis szakaszai, kimeneteli lehetőségei

*Veszteségek, gyász, gyászolás*

Veszteségek fogalma, típusai, lélektani jellemzői. Egyéni és társadalmi veszteségek, elsődleges- másodlagos veszteségek. Gyász, gyászolás, a gyászfolyamat és szakaszai

A veszteség és gyász személyiségre gyakorolt hatása, társadalmi jellemzői, kulturális meghatározottságuk. A normális és a kóros gyászfolyamat.

*Kiégés, Burnout és a Helfer szindróma*

A témakör a segítő hivatásban megjelenő veszélyeztető tényezőkkel, jelenségekkel foglalkozik.

Kiégés fogalma, a kiégés szindróma, kialakulásának okai, rizikófaktorai, a kiégés folyamata, szakaszai

Altruizmus, Helfer szindróma fogalma, jellemzői, kialakulásuk okai, megoldási lehetőségek

***Képzési partnernél leoktatott tanulási terület témakörei:***

Krízishelyzetek, társadalmi-, és egyéni élethelyzetek

Krízisintervenció

Támogató attitűd gyász esetén, a hozzátartozók vezetése.

Kiégés prevenció, kiégés teszt, öndiagnózis, a kiégés kezelése

***Közösségi mentálhigiénié alapjai***

A témakör a társas együttélés-, a másodlagos szocializációs színterek egyénre gyakorolt hatásával foglalkozik.

A közösségi mentálhigiénié fogalma, szemlélete

Munkahelyi mentálhigiénié

Az önsegítés fogalomköre

Szociális munka és a mentálhigiénié kapcsolata

### 3.2.2 Szakmai kommunikáció-, és készségfejlesztés tanulási terület

A tanulási terület tanításának fő célja

A saját személyiségének, belső erőinek és gyengeségeinek ismerete, a megismert énerősítő technikák alkalmazásával szakmai és személyes önfejlesztésre. A tanuló képessé válik az erőszak- és akadálymentes kommunikációval, hatékony és eredményes munkavégzésre, segítő kapcsolat kialakítására. Szakmai pályautjának kísérése és fejlődésének elősegítése mellet hivatásának elérésére.

#### A tanulási terület oktatása során fejlesztendő kompetenciák

| Készségek, képességek                                                               | Ismeretek                                                                                                                     | Önállóság és felelősség mértéke | Elvárt viselkedésmódok, attitűdök                                                              | Általános és szakmához kötődő digitális kompetenciák                  |
|-------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------|
| Reális énképpel rendelkezik.                                                        | Én-, énkép fogalma, dimenziói, szintjei. Információs csatornák az én megismerésére. Az énéjlődés.                             | Teljesen önállóan               | Elfogadó, türelmes és empátikus. Képes véleményének és javaslatainak világos megfogalmazására. | google űrlapok ismerete, önismereti tesztek                           |
| Hiteles, kongruens viselkedést tanúsít.                                             | A személyiség összetevői, a kommunikáció fajtái, az elvárt viselkedés, a hitelesség kérdései,                                 | Teljesen önállóan               | Ismeri képességeit: erősségeit és gyengeségeit, és azok folyamatos fejlesztésére képes.        | digitális eszközök, filmek elemzése                                   |
| Azonosítja a kommunikációs akadályokat, munkája során kivédi azokat.                | A kommunikáció akadályai, kommunikációs zavarok, azok hatása az információ átadásra.                                          | Teljesen önállóan               | Igényesség jellemzi munkáját és saját személyiségét. Felelősségteljes.                         | kisfilmek készítése és elemzése, digitális közösségi tér              |
| Szakmai közegben folyamatos interakciót végez, tudatos tárgyalástechnikát alkalmaz. | Kapcsolatok, fogalma, fajtái, fejlődése. Az interakció. Tárgyalástechnika alapjai, elvei, módszerei.                          | Teljesen önállóan               | Képes a segítségnyújtásra és annak elfogadására. Szakmai fejlődésében tudatos és következetes. | digitális kommunikációs felületek ismerete, a digitális közösségi tér |
| Szakmai fejlődéséhez folyamatos visszajelzést kér.                                  | Pályaszocializáció, pályatükör fogalma, elemei. A segítő-, támogató szakmai közeg. Szakmai identitás, identifikáció kérdései. | Teljesen önállóan               |                                                                                                | digitális kommunikációs eszközök alkalmazása,                         |

|                                                               |                                                                                                                                                |                   |                                                                 |
|---------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------|-----------------------------------------------------------------|
| Portfóliájának elkészítéséhez adatokat, dokumentumokat gyűjt. | A portfólió fogalma, fajtái, szerepe. A szakmai portfólió készítésének menete. Az adatgyűjtés és a dokumentációk gyűjtésének módszerei, elvei. | Teljesen önállóan | excel, word, ppt, ismerete, fényképek kezelése, adatok tárolása |
|---------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------|-----------------------------------------------------------------|

### ***A tanulási terület témakörei***

#### *Énkép, önismeret, társismeret*

A témakör saját belső világunk megismerésével, az önismereti tükörrel foglalkozik, az alábbi területek segítségével.

Az én, az énképfogalma, dimenziói és síkjai. Önmagunkra vonatkozó információk csatornái. Érzelmi kongruencia. Önismeret fogalma, szintjei, a JoHari ablak. Az önismeret elsajátításának folyamata. Az önismereti kerék. Az éntelődés és szakaszai. Loevinger és Eric Erikson.

Személyes adottságaink és képességeink. Önértékelés, önfogadás, önbizalom.

Társas észlelés, társismeret, szociális tükör, visszajelzések, reflektivitás. Alkalmazkodás és elfogadás.

#### *Erőszak- és akadálymentes kommunikáció*

Az erőszakmentes kommunikáció fogalma, szerepe, elemei és jelentősége mindennapi életünkben

Közlési sorompók és akadályok. Jelzések fogadása, értelmezése.

Hallgatás, meghallgatás, beszélés és beszélgetés.

#### *Kapcsolatok és tárgyalástechnika*

A témakör a kapcsolatok és a tárgyalási hatékonyság növelése, a tárgyalástechnikai módszerválasztás tudatossá tételével foglalkozik.

A kapcsolatok fogalma, létrejöttének indítékai. A társas mező. Csereelméletek. A kapcsolatok fajtái, fejlődése. Interakció és kommunikáció.

Társas készségek, interakciós függőségek.

A tárgyalási helyzetek, a tárgyalás különböző típusai. Az eredményes tárgyalás külső-belső feltételei

A tárgyalás előkészítése. A tárgyalás különböző fázisai. A tárgyalási stratégia, tárgyalási taktikák. Nehéz tárgyalási szituációk megoldása

#### *Segítő kapcsolat, segítő beszélgetés*

A segítő kapcsolat fogalma, a segítség szintjei és formái. A konzultáció formái.

A segítő beszélgetés fogalma és feltételei. Kongruencia.

A rogersi terápia elvei. A tanácsadás fogalma, módszere, kulcselemei.

A tanácsadóval szembeni elvárások.

A pszichoterápia meghatározása, technikái.

#### *Szakmai identitás, pályatükör*

A szakmai identitás fogalma, kialakulásának lépései.

Tipológiák. Pályaszocializáció, pályatükör fogalma, szerepe, jelentősége.

Portfólió fogalma, szükségessége, helye a szakmai életpályában.

A portfólió típusai.

Szakma portfólió elemei, készítésének lépései. A portfólió készítésének gyakorlata

***Képzési partnernél leoktatott tanulási terület témakörei:***

***Erőszak- és akadálymentes kommunikáció***

A témakör a segítő-, bántás nélküli kommunikáció témájával foglalkozik.

Az erőszakmentes kommunikáció fogalma, szerepe, elemei és jelentősége mindennapi életünkben és a segítő szakma világban.

Az érzelmek azonosítása és szabad kifejezése a kommunikációban.

Az érzelmek elfojtása a kommunikáció folyamatában.

Kérés és követelés a kommunikációban. A kérések kifejezése, a cél és a folyamat kapcsolata.

Empátia szerepe a kommunikációban, empátiás kapcsolódás.

Hallgatás, meghallgatás, beszélés és beszélgetés.

Kölcsönös kapcsolatok, partneri viszonyok a kommunikációban.

***Segítő kapcsolat, segítő beszélgetés***

A témakör a kliensek érzelmi problémáinak megoldásához nyújt elméleti és gyakorlati ismereteket.

A szükségletek megjelenési formái.

A konzultáció, mint a segítő kapcsolat egyik formája.

***Szakmai identitás, pályatükör***

A témakör a szakmai pálya kezdeti lépéseihez, a hivatáshoz vezető út eléréséhez nyújt elméleti és gyakorlati ismereteket.

Identitáskérdések a szociális munkában.

A szociális munkások identifikációjának jellemzői. Identitás bizonytalanságok.

Profilok és segítők.

### 3.2.3 Esetmegbeszélés, szupervízió tanulási terület

A tanulási terület tanításának fő célja

A képzésben részt vevő képes legyen a szakmai munkája során az esetmegbeszélést, mint segítő módszert alkalmazni, eseteket ismertetni, a szakmai team csapatában aktívan részt venni. Tudja jelezni elakadásait és megfelelő időben segítséget kérni munkájához.

**A tanulási terület oktatása során fejlesztendő kompetenciák**

| Készségek, képességek | Ismeretek | Önállóság és felelősség mértéke | Elvárt viselkedésmódok, attitűdök | Általános és szakmához kötődő digitális kompetenciák |
|-----------------------|-----------|---------------------------------|-----------------------------------|------------------------------------------------------|
|-----------------------|-----------|---------------------------------|-----------------------------------|------------------------------------------------------|

|                                                                        |                                                                                                           |                   |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |              |
|------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------|
| Felismeri és azonosítja a szakmai munkája során felmerülő problémákat. | A probléma meghatározása, észlelésének formái.                                                            | Teljesen önállóan | Önmagát elfogadó attitűd. Képességeinek, erősségeinek és gyengeségeinek ismerete. Együttműködő team tagjaként hatékony munkavégzésre képes. Problémaérzékenység, problémamegoldó konfliktuskezelés. Hiteles, őszinte kommunikáció. Érzelmi intelligencia. Kompromisszumkészség a csapatmunkában. Felelősségvállalás, célorientáltság. | nem releváns |
| A problémák megoldása érdekében szakmai segítséget kér.                | A segítségkérés formái, időbelisége. A segítségkérés kommunikációs szabályai.                             | Teljesen önállóan |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       | nem releváns |
| Esetmegbeszélő csoportokon vesz részt, esetismertetést végez.          | Esetmegbeszélés-, ismertetés fogalma, szerepe, jelentősége. Az esetmegbeszélés keretei, elvei és lépései. | Teljesen önállóan |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       | nem releváns |
| Problémaközpontú, hiteles kommunikációt végez.                         | Kommunikációs alapismeretek, a közlés technikái.                                                          | Teljesen önállóan |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       | nem releváns |

**Képzési partnernél leoktatott tanulási terület témakörei:** Esetmegbeszélés alapismeretei, szerepe, jelentősége a szociális munkában

A témakör a szakmai munka során felmerülő problémák többszempon্তু megközelítésével foglalkozik. Az esetmegbeszélés fogalma, formái. Az esetmegbeszélés keretei, elvei, lépései  
Esetismertetés, esetvezetés, esetkezelés a mindennapi gyakorlatban

*A szupervízió helye, szerepe a szociális munkában*

A témakör a szakmai pályán történő elakadásokhoz nyújt segítséget, elősegítve a kiégés megelőzését. A szupervízió definíciója, alapfogalmai, kialakulása, nemzetközi kitekintés. A szupervízió módszertana: egyéni-, csoportos-, teamszupervízió. A szupervízor személyisége, kompetenciája

### 3.3. Szociális munkavégzés és fejlesztő foglalkozások megnevezésű tantárgy

A tantárgy tartalmi összefoglalója

Alapismeretek nyújtása a szociálpolitika, társadalomismeret, szociális munka, jog, etika tudományának témaköréből. Általános tájékozottság megszerzése a közigazgatás működéséről, a szociálpolitika intézményrendszeréről, hogy hatékonyan tudják hozzásegíteni a szociális problémákkal küzdő egyéneket, családokat, csoportokat az ellátórendszer által nyújtott szolgáltatásokhoz. A társadalomban zajló folyamatok, törvényszerűségek megértése, azok értelmezése. A gondozói feladatok ellátásának segítése a szociális munka módszereinek ismereteivel. Módszerek, eszközök, megismertetése elméleti és gyakorlati szinten a szociális segítség, érdekvédelem feladatkörében. A szociális tevékenység adminisztrációjának elsajátítása a digitális eszközök segítségével.

Ismeretszerzés a szocio-, és foglalkoztatásterápiák alapjairól, jelentőségéről, fajtáiról, módszereiről és eszközrendszeréről. A tanuló az elsajátított ismeretek birtokában képessé válik a kliensek, ellátottak mindennapjait élményekkel, tartalommal és értékkel megtölteni, önértékelésüket, önbecsülésüket, hasznosságtudatukat, képességeiket fenntartani és motiválttá tenni őket a lelki harmónia megtartására, visszaállítására, ezáltal a közösség fejlesztésére.

### 3.3.1. Szociálpolitika tanulási terület

A tanulási terület tanításának fő célja

24 óra

A képzésben részt vevők ismerjék meg a magyarországi jóléti nagyrendszerek, illetve a közigazgatási rendszer működését, a társadalom hátrányos helyzetű csoportjai rendelkezésére álló intézményrendszereket a támogatások formáit, az ezekhez való hozzájárulás elveit, eszközrendszereit.

#### A tanulási terület oktatása során fejlesztendő kompetenciák

| Készségek, képességek                                            | Ismeretek                                                                                              | Önállóság és felelősség mértéke | Elvárt viselkedésmódok, attitűdök                                                                         | Általános és szakmához kötődő digitális kompetenciák |
|------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------|
| Szociálpolitika alapelveinek figyelembevételével végzi munkáját. | A szociálpolitika fogalma, feladata, alapelvei, értékei.                                               | Teljesen önállóan               | Tiszteletudó, elfogadó, türelmes társas környezetéhez.                                                    |                                                      |
| Szükségleteket mér fel egyén és csoport szintjén.                | Az emberi szükségletek rendszere, felmérésének módszerei, eszközei.                                    | Teljesen önállóan               | Megkülönböztetés nélkül végzi szakmai munkáját. Problémaérzékeny, a problémák meg-                        | ppt, keresőprogramok ismerete                        |
| Azonosítja a társadalmi egyenlőtlenségeket.                      | Az egyenlőtlenség fogalma, formái, kialakulásának okai, az egyénre és a társadalomra gyakorolt hatása. | Teljesen önállóan               | oldására törekszik. Együttműködő, hasznos tagja a szakmai teamnek. Segítséget nyújt minden rászorulóknak. |                                                      |
| Szakmai segítő munkáját megkülönböztetés nélkül végzi.           | Szociálpolitika alapfogalmai, annak értelmezései és a szakmai munkában való alkalmazásuk.              | Teljesen önállóan               | Önmagát folyamatosan fejleszti,                                                                           |                                                      |

|                                                                                                                  |                                                                                                                                                                  |                   |                                   |                                                                                                                                                                                   |
|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------|-----------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Tájékoztatást nyújt a nagyrendszerek szolgáltatásainak feltételeiről                                             | Jóléti nagyrendszerek: szociális-, egészségügyi-, gyermekjóléti-, gyermekvédelem rendszerek által nyújtott szolgáltatások és azokhoz való hozzájutás feltételei. | Teljesen önállóan | tájékoztatást nyújt, tanácsot ad. | ppt, word ismerete és alkalmazása                                                                                                                                                 |
| Eligazodik az önkormányzatok rendszerében, támogatási kérelmet fogalmaz meg és juttat el az illetékes irodákhoz. | Az önkormányzatok feladata és határkörei. Szolgáltatásaikhoz való hozzájutás feltételei.                                                                         | Teljesen önállóan |                                   | word ismerete és használata, digitális kommunikációs eszközöket-, levelező programokat ismer és kezel, internetes felületeket kezel, digitális űrlapok kitöltése, űrlapokat kezel |
| Személyes gondoskodást nyújtó intézményi elhelyezést kezdeményez, abban segít az ellátottnak.                    | A szociális ellátás intézményrendszere, szolgáltatásukhoz való hozzáférés lehetőségei.                                                                           | Teljesen önállóan |                                   | internetes felületeket kezel, digitális űrlapok kitöltése, kérelem benyújtása                                                                                                     |
| Adatokat elemez és következtetéseket von le az egészséget veszélyeztető életmódbeli szokások függvényében        | Társadalom, életmód, életvitel, társadalmi mozgások és az egészség kapcsolata, egymásra hatása.                                                                  | Teljesen önállóan |                                   | Excel ismerete és alkalmazása, adatok feldolgozása, elemzése, diagramok, ábrák                                                                                                    |

A tanulási terület témakörei

### *Szociálpolitikai alapismeretek*

Társadalompolitika, jóléti politika, szegénypolitika fogalma.

A szociálpolitika feladata, intézményrendszere. A szociálpolitika célja, technikái - alapelvei.

Társadalmi integrációt veszélyeztető folyamatok. Szociálpolitika értékei. Az állami újraelosztás és az állami beavatkozás eszközei. A szükségletek rendszere és a szükséglet kielégítés módja.

Szociálpolitikai alapfogalmak: diszkrimináció, egyenlőtlenség, hátrányos helyzet, depriváció, szegénység, érdemes-érdemtelen kategóriák.

*A jóléti rendszerek:* A szociális ellátás átfogó rendszerei, a jóléti védelem formái. Családtámogatások.

Foglalkoztatással kapcsolatos ellátások. Szociális, egészségügyi, gyermekjóléti, gyermekvédelmi ellátások. A nyugdíjrendszer működése.

*Közigazgatási ismeretek:* Az állam és az önkormányzatok felépítése.

Önkormányzati feladatok és hatáskörök rendszere.

A magyar közigazgatási rendszer struktúrája: kormány, kormányhivatalok feladata és hatásköre.

*A szociálpolitika intézményrendszere:* Az állami, önkormányzati, egyházi-, magán és civil szféra intézményei, működésük sajátosságai. Önkormányzati szociális ellátások, támogatások formái, a jogosultság megszerzésének feltételei.

A segítő szakember szerepe a rendszer működésében, az ellátáshoz való hozzájárás elősegítésében.

*A társadalmi helyzet és az egészség:* Az ártó-védő társadalom

A társadalmi helyzet és az életmód összefüggése az egészséggel és betegséggel.

A szegénység és a betegség összefüggései.

Az egészséget veszélyeztető szenvedélyek és szokások és ezek társadalmi vetületei. Adatok tanulmányozása, nemzetközi összehasonlító elemzése a népesség egészségi állapotáról, a legfontosabb helyi, országos és nemzetközi népegészségügyi adatok alapján.

### 3.3.2. Jogi ismeretek tanulási terület

A tanulási terület tanításának fő célja

A jogi alapismeretek, alapfogalmak megismerése segítséget nyújt a jogszabályok értelmezésében, a munkája során alkalmazza ismereteit az ellátottak, kliensek érdekeinek érvényesülése érdekében. Tudást szerez a munkavállalói, ellátotti-, és gyermek jogokról, azok érvényesülésének módjáról, lehetőségeiről.

**A tanulási terület oktatása során fejlesztendő kompetenciák**

| Készségek, képességek                          | Ismeretek                              | Önállóság és felelősség mértéke | Elvárt viselkedésmódok, attitűdök          | Általános és szakmához kötődő digitális kompetenciák |
|------------------------------------------------|----------------------------------------|---------------------------------|--------------------------------------------|------------------------------------------------------|
| Szakmai munkáját az emberi jogok mentén végzi. | Alapvető emberi és állampolgári jogok. | Teljesen önállóan               | Felelősségteljes, következetes, munkájában | elektronikus jogforrások, kezelése                   |

|                                                                                              |                                                                                                        |                                     |                                                                                                                                                                                                                                                   |                                                                            |
|----------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------|
| Azonosítja a cselekvőképesség megváltozását és kezdeményezi a cselekvőképesség korlátozását. | Jogképesség, cselekvőképesség.                                                                         | Instrukció alapján részben önállóan | körültekintő. Az emberi jogok maximális tisztelete övezi munkáját. Pontos, precíz, határidőre elkészíti a szükséges iratokat, nyilvántartásokat. Segítőkész, szakmai kommunikációt folytat. Rendszerszemlélet, helyzeteket jól értelmez és kezel. |                                                                            |
| Különbséget tesz a különböző szintű jogszabályok között.                                     | Jogforrások hierarchiája                                                                               | Teljesen önállóan                   |                                                                                                                                                                                                                                                   |                                                                            |
| Segítséget nyújt jogorvoslat igénybevétele esetén.                                           | Jogorvoslati lehetőségek. Alapvető jogok biztosa és hatásköre, Alkotmánybíróság feladata és hatásköre. | Teljesen önállóan                   |                                                                                                                                                                                                                                                   | elektronikus űrlapok kitöltése, továbbítása, internetes felületek kezelése |
| Ismerteti az adatvédelem szabályait, munkája során kötelezően alkalmazza.                    | Adatvédelem, adatvédelmi törvény                                                                       | Teljesen önállóan                   |                                                                                                                                                                                                                                                   | elektronikus jogforrások kezelése                                          |
| Tájékoztatja az ellátottakat az általános és speciális jogaikról.                            | Szociális törvény, általános és speciális jogok                                                        | Teljesen önállóan                   |                                                                                                                                                                                                                                                   | word, internetes kommunikációs felületek alkalmazása                       |

## A tanulási terület témakörei

### Általános jog

Jog, jogforrás fogalma. Alapvető emberi-, és állampolgári jogok.

Alapvető állampolgári kötelezettségek. Jogképesség, cselekvőképesség

Az állam fogalma és funkciói, szervezeti felépítése. A hatalmi ágak megoszlása, a jogszabályok hierarchiája. Az emberi és polgári jogok védelme, nemzetközi és hazai szabályozása, nemzetközi egyezmények.

A jogszabályok hierarchiája. Az Alkotmánybíróság feladata és hatásköre.

Az alapvető jogok biztosa feladata és hatásköre. Jogorvoslati lehetőség rendszere.

### Jogok, jogszabályok

Alaptörvény szerepe a jogok érvényesítésében.

Szociális jogok és szociális minimumok szabályozása.

A személyiségi jogok védelmének szabályozása, adatvédelem. Munkavállaláshoz kapcsolódó jogok. Mt. Ellátottjogi és gyermekjogi képviselők feladatai és jogosultságuk.

### 3.3.3. Társadalomismeret tanulási terület

A tanulási terület tanításának fő célja

A társadalmi törvényszerűségek megismerése, az egyenlőtlenségek és előítéletek társadalmi okainak felismerése. Az elsajátított ismeretek birtokában, az egyenlőtlenségek és diszkrimináció csökkentéséhez való tudatos hozzájárulás. A társadalmi és népesedési folyamatok ismerete, az ezzel kapcsolatos adatok gyűjtése és elemzése. Hátrányos helyzetű társadalmi csoportokat - a deviáns viselkedéseket, azonosítja és képes tanácsot adni, eligazítani és szakmai segítséget nyújtani.

#### A tanulási terület oktatása során fejlesztendő kompetenciák

| Készségek, képességek                                                                | Ismeretek                                                                                                              | Önállóság és felelősség mértéke | Elvárt viselkedésmódok, attitűdök                                                                                        | Általános és szakmához kötődő digitális kompetenciák                 |
|--------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------|
| Népesedési adatok gyűjt és elemez.                                                   | Demográfiai ismeretek, KSH feladata, munkája, adatok elemzése                                                          | Teljesen önállóan               | Toleráns, elfogadó, megkülönböztetés nélkül végzi munkáját. A másságot tisztelő, segítőkész. Precíz, pontos munkavégzés. | internetes felületeket használ, excel kezel, adatokat gyűjt és tárol |
| Feltárja az egyenlőtlenségek összefüggéseit és csökkentéséhez tudatosan hozzájárul.  | Területi, jövedelmi, vagyoni, iskolázottsági-, etnikai-, munkához való hozzájárulás- egyenlőtlenségek ismerete.        | Teljesen önállóan               | Szakmai kommunikációt folytat. Konfliktusaiban törekszik a kompromisszumra.                                              | excel, adatgyűjtés, adatkezelés, ppt használata                      |
| Munkáját előítéletmentesen végzi, munkája során az integráció alapelveit alkalmazza. | Társadalom működésének, struktúrájának ismerete.                                                                       | Teljesen önállóan               | Saját kompetenciáján belül önálló munkavégzésre képes. Segít minden rászorulóknak tanácsot ad, ügyeket kezel.            |                                                                      |
| Gondozói munkájával hozzájárul a komplex szegénység csökkentéséhez.                  | Szegénység fogalma, fajtái, kialakulásának lehetséges okai. (anyagi-, erkölcsi-, pszichésérzelmi-, fizikai szegénység. | Teljesen önállóan               |                                                                                                                          |                                                                      |

|                                                                                                                                          |                                                                               |                   |                                                                                                       |
|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------|-------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Felméri az adott településen élők szükségleteit, javaslatot tesz új szolgáltatás bevezetésére, vagy a meglévő szolgáltatások bővítésére. | Helyi erőforrások és hiányok felmérésének technikái, szolgáltatások ismerete. | Teljesen önállóan | excel - felmérések, kérdőívek, adatok kezelése, feldolgozása, projekt készítés                        |
| Interjú készít, családi kapcsolatrendszer ábrázol, elemez.                                                                               | Az interjú készítésének módszerei, technikái. Családi szerepek, kapcsolatok.  | Teljesen önállóan | kérdőívek készítése, a kapott eredmények feldolgozása és értékelése internetes programok segítségével |
| Statisztikai adatokat tanulmányoz, következtetéseit felhasználja munkája során.                                                          | Statisztikák szerepe, funkciói a szociális munkában.                          | Teljesen önállóan | excel táblázat kezelés                                                                                |

## A tanulási terület témakörei

### *Mai magyar társadalom*

A mai magyar társadalom szerkezete, osztályok, réteg, demográfiai mutatók, jövedelem viszonyok, iskolázottság, etnikai adatok. Területi egyenlőtlenségek okai és következményei.

Társadalmi integráció helyzete Magyarországon, dezintegráció okai.

Egyházi, civil, állami szerepvállalás az integrációs törekvésekben.

Nemzetközi folyamatok hatása a mai magyar társadalomra.

Társadalmi mobilitás Magyarországon. Szegregáció és deviancia okai a társadalomban.

Előítéletek a mai magyar társadalomban és következményei a társadalmi integrációra

### *Hátrányos helyzetű csoportok a társadalomban*

A cigányság helyzete és megítélése a magyar társadalomban.

Hajléktalanság, társadalmi, jogi, erkölcs szociálpolitikai megítélése.

Szegénység társadalmi megítélése és kezelése Magyarországon. Szegénység, devianciák, bűnözés összefüggései. Öröklött szegénység.

### *A szociológia alapfogalmai és tevékenységi területe*

Társadalom struktúra, társadalmi státusz, társadalmi mobilitás, migráció, szegénység, anómia, norma, érték, kultúra, szubkultúra

Társadalmi és egyéni szükségletek. Társadalmi csoportok különböző szükségletei.

A társadalom összetételének és a társadalmi folyamatok elemzése, az adatok értelmezésének módszere és ábrázolása. Statisztikák készítése és célja.

**Képzési partnernél leoktatott tanulási terület témakörei:**

A szociológiai adatfelvétel módszerei, megfigyelés, dokumentumelemzés, adatgyűjtés és elemzés, interjú.

A helyi erőforrások és hiányok felmérésének technikái.

Idősek helyzete a mai magyar társadalomban.

Pszichiátriai és mentális betegséggel élők társadalmi helyzete.

Fogyatékkal élők társadalmi helyzete.

### 3.3.4. Szociális munka tanulási terület

A tanulási terület tanításának fő célja

Gyakorlati szakmai munka végzésének elméleti megalapozása, a szociális munka alapvető ismeretinek elsajátításával. A segítségnyújtás alapját képező gyakorlat vezérelt értékek és az egyén természetes támaszainak az igénybe vevő erőforrásainak a megismerése Ismereteket szerez az egyéni esetkezelés, a családokkal és csoportokkal végzett való szociális munka eszközrendszeréről, a problémák megoldásának lehetőségeiről.

#### A tanulási terület oktatása során fejlesztendő kompetenciák

| Készségek, képességek                                                            | Ismeretek                                                                                        | Önállóság és felelősség mértéke | Elvárt viselkedésmódok, attitűdök                                                          | Általános és szakmához kötődő digitális kompetenciák |
|----------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------|
| A szociális munka gyakorlati értékei mentén végzi munkáját.                      | A társadalompolitika, szociálpolitikai értékei (egyenlőség, szabadság, tolerancia, igazságosság) | Teljesen önállóan               | Tisztelettudó, elfogadó, előítéletmentes attitűd, Kompetenciáján belül önálló munkavégzés. |                                                      |
| Azonosítja a döntéshelyzeteket és szakmai kompetenciájában hozza meg a döntését. | Szociális munka dilemmáinak ismerete                                                             | Teljesen önállóan               | Pontos, precíz, szakszerű kivitelezés,                                                     |                                                      |
| Feltárja az egyén természetes erőforrásait és ennek irányában motiválttá teszi.  | Humánökorendszer.                                                                                | Teljesen önállóan               | Döntésképeség, helyzetfelismerés, Helyzethez illő viselkedés, adekvát, szakszerű           |                                                      |
| Szerepeit letisztultan alkalmazza.                                               | Szociális szakember szerepkészlete.                                                              | Teljesen önállóan               | kommunikáció, szervezői képesség, kapcsolattartás a szakemberekkel, titoktartás            |                                                      |
| Azonosítja az egyéni problémákat, közvetít és tanácsot ad.                       | Problémamegoldó folyamatok ismerete, egyéni esetkezelés                                          | Teljesen önállóan               | mellett végzi munkáját.                                                                    |                                                      |

|                                                                                       |                                                                                                       |                                     |                                                                           |
|---------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------|
| Kliense kapcsán komplex módon megsegíti annak családját.                              | Családokkal végzett szociális munkaforma: családsegítés, családgondozás, családvédelem, családterápia | Instrukció alapján részben önállóan |                                                                           |
| Kompetenciájába tartozó csoportmunkát végez (igényfelmérés, szervezés, kivitelezés)   | Szociális csoportmunka technikái, ismerete                                                            | Instrukció alapján részben önállóan | programszervezés, tájékoztatók készítése, - internetes felületek kezelése |
| Ismerteti a munkavégzéshez szükséges dokumentumokat és azokat előírás szerűen vezeti. | Munkavégzéséhez kapcsolódó adminisztrációs alapismeretek,                                             | Teljesen önállóan                   | elektronikus dokumentációk ismerete, kezelésük, továbbításuk és tárolásuk |
| Szakmai beszámolót készít a fenntartó részére.                                        | Adatgyűjtés, adatelemzés, saját munkaterületén                                                        | Instrukció alapján részben önállóan | word, excel használata, levelező program ismerete                         |

## A tanulási terület témakörei

### *Általános szociális munka*

A szociális munka elhelyezése a társadalomtudományokban.

A szociális munka jellemzői, célja, értékei.

Etikai dilemmák a szociális munkában, dilemmák kezelése és feloldása.

A szociális munkás tevékenységi területei, szerepei, készségei

A szociális munka színterei, humán ökörendszer.

Szakmai kompetenciahatárok a szociális munkában.

### *Alkalmazott módszerek a szociális munkában*

Esetkezelés - kapcsolatfelvétel a klienssel. Interjú típusai, készítésének szabályai. Megfigyelés, családlátogatás. Gondozás, családgondozás. Személyi segítség. Tanácsadás, intervenció, krízisintervenció. Tárgyalás, közvetítés. Közreműködés, szervezés. Team munka.

### *Családokkal végzett szociális munka*

Családstruktúra, családi alrendszerek, hierarchia. Családi életciklusok és a hozzájuk kapcsolódó krízisek. Szociális munka családokkal: Családsegítés, családgondozás, családvédelem, családterápia családsegítés és gyermekjóléti szolgáltatások intézményi háttere. Iskolai és óvodai szociális munka jelentősége.

### *Szociális munka csoportokkal*

A csoport fogalma, a csoportokkal végzett szociális munka jelentősége a szociális munkában. Csoportok formái, típusai, létrejöttének okai. Csoport identitás.

A szociális csoportmunka folyamata. A csoport fejlődésének szakaszai. Szerepek és a szerepek változása a csoportban. Csoport kultúra, csoportnorma, csoportkohézió kialakulása. Kommunikációs és interakciós minták a csoportban.

Szociális csoportmunka modellek.

### *Közösségi szociális munka*

A közösségfejlesztés meghatározása, szemlélete. A közösségfejlesztés célja.

A közösségi szociális munka társadalmi jelentősége, formái, folyamatai.

Közösségszervezés, közösségfejlesztés, szociális fejlesztés a szociális munka módszereivel.

A közösségszervező szerepei. Innováció a közösségi szociális munkában.

### *Szociális adminisztráció*

A szociális adminisztráció célja szerepe a szociális segítő tevékenységében. A szociális adminisztráció jogszabályi háttere. Dokumentációk fajtái.

Esettanulmány, gondozási tervek, munkatervek, beszámolók, esetnapló, forgalmi napló, látogatási és eseménynapló, igénybevételi napló, feljegyzések, megállapodások, jelentések. Hivatalos levelezés, jelzés.

## **3.3.5. Akadályozottság és a segédeszközök tanulási terület**

A tanulási terület tanításának fő célja

Ismerje fel a társadalmi különbözőséget, azonosítsa a másságot és rendelkezzen megfelelő mennyiségű információval az életvitelükben akadályozott emberekről, a segítségnyújtás formáiról, módjairól. Ismereteit a mindennapi munkája során alkalmazza, mely által enyhíteni tudja az ellátottak akadályozottságából eredő hátrányait.

### **A tanulási terület oktatása során fejlesztendő kompetenciák**

| <b>Készségek, képességek</b>                                                   | <b>Ismeretek</b>                                                                                 | <b>Önállóság és felelősség mértéke</b> | <b>Elvárt viselkedésmódok, attitűdök</b>                                 | <b>Általános és szakmához kötődő digitális kompetenciák</b> |
|--------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------|
| Megkülönböztetés nélkül végzi gondozói munkáját.                               | Károsodás, fogyatékoság, rokkantság fogalma. A másság értelmezése. Fogyatékosági típusok.        | Teljesen önállóan                      | Másságot elfogadó magatartás, tisztelet a mássággal szemben.             | fényképnézegető programok                                   |
| Tájékoztatót nyújt a társadalmi segítség formáiról.                            | A rehabilitáció színterei, intézményei, a segítségnyújtás lehetőségei, szakemberei.              | Instrukció alapján részben önállóan    | Előítéletmentes munkavégzés. Fokozott érzékenység a segítséggel szemben. | ppt, infografika ismerete és használata                     |
| Speciális igényeket észlel, értelmez és ennek megfelelő gondozói munkát végez. | A sérült emberek személyiségjegyei, speciális gondozási igényei, annak észlelése és kielégítése. | Teljesen önállóan                      | Hatékonyan kommunikál. Együttműködő. Problémaérzékeny.                   |                                                             |

|                                                                                      |                                                                                                                                          |                   |  |                                                     |
|--------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------|--|-----------------------------------------------------|
| Akadálymentesen kommunikál.                                                          | Életvitelükben akadályozottak kommunikációja, kapcsolatteremtés és fenntartás módjai és lehetőségei. A speciális kommunikációs eszközök. | Teljesen önállóan |  | digitális kommunikációs eszközöket ismer és használ |
| Megtanítja az ellátottakat segédeszközök használatára.                               | Segédeszközök fogalma, típusai, szerepük a mindennapi életvitelben. Biztonságos környezet.                                               | Teljesen önállóan |  |                                                     |
| Felügyeli a segédeszközök biztonságos használatát és gondoskodik tisztántartásukról. | A segédeszközökkel szembeni elvárások, a biztonságos környezeti-, és személyi feltételek                                                 | Teljesen önállóan |  |                                                     |

### A tanulási terület témakörei

*Fogalmi meghatározások* és az akadályozottság formái: Károsodás, fogyatékoság, rokkantság, meghatározása. A sérülések okai, a sérült személyiség jegyei.

Az életvitelükben akadályozottak színterei. Érzékszervi,- értelmileg,- mozgásukban,- kommunikációs képességükben, tanulásukban akadályozottak. Érzelmi-, akaratilag sérültek.

*Segédeszközök* fogalma, osztályozása. A segédeszközökkel szembeni elvárások.

Gyógyászati segédeszközök fogalma, típusai, ellátási rendszerek.

Rehabilitációs-, technikai eszközök fogalma, típusai.

*Rehabilitáció* értelmezése, a komplex rehabilitáció. A rehabilitációt igénylők köre.

A rehabilitáció színterei, módszerei, sajátos területei.

Prevenció fogalma, fajtái és eszközrendszere

### ***Képzési partnernél leoktatott tanulási terület témakörei:***

*Segédeszközök* a mindennapokban, helye és szerepe a gondozói munkában.

Szociális ápoló és gondozó feladata a segédeszközöket használó ellátottnál.

### 3.3.6. Szocioterápia- és foglalkoztatásterápia tanulási terület

A tanulási terület tanításának fő célja

A képzésben részt vevő a gyakorlatok során képes legyen az egyéni és közösségi foglalkoztatási igények felmérésére, az ellátottak, kliensek -, team munkában történő programok szervezésére, a mindennapok foglalkozások általi strukturálására. Lehetőséget biztosít az érzelmek szabad kifejezésére, a képességek fejlesztésére, szinten tartására.

## A tanulási terület oktatása során fejlesztendő kompetenciák

| Készségek, képességek                                                                                | Ismeretek                                                                                               | Önállóság és felelősség mértéke | Elvárt viselkedésmódok, attitűdök                                                                   | Általános és szakmához kötődő digitális kompetenciák                    |
|------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------|
| Egyéni és közösségi igényfelmérést végez                                                             | Egyéni és közösségi igények felmérésének módszerei és eszközei, motívumok rendszere                     | Teljesen önállóan               | Önállóság, szervezési készség,                                                                      | google űrlapok - kérdőívek készítése, az eredmények feldolgozása, excel |
| Az igényfelmérésnek megfelelően csoportokat alakít ki                                                | Csoport fogalma, csoportfolyamatok, csoportdinamika, csoportkohézió, csoportalkotás ismérvei            | Teljesen önállóan               | kézügyesség, együttműködés, körültekintő, felelősségteljes, bizalom elérésére és megtartására       |                                                                         |
| Foglalkoztatásokhoz előkészíti a szükséges eszközöket és anyagokat                                   | A különböző foglalkozások eszköz-, és anyagigénye, szükséglete. Az eszközök fajtái, működésük alapelvei | Teljesen önállóan               | törekszik, meggyőzőképesség, kreativitás, innovatív gondolkodás, önképzés, folyamatos önfejlesztés, |                                                                         |
| Ismerteti és bemutatja a gyakorlatokat, az alapvető foglalkozási műveleteket                         | A foglalkozások formáinak, elemeinek ismerete                                                           | Teljesen önállóan               | példamutatás, motiválás, ismeretek átadásának képessége, a folyamatok nyomon követése,              | ppt. ismerete és használata, bemutató kisfilmek alkalmazása             |
| Segítséget nyújt a feladatok kivitelezésében, azt folyamatosan támogatja a sikerek elérése érdekében | A különböző foglalkozások folyamata, annak szakaszai, a kivitelezéshez szükséges segítség formái        | Teljesen önállóan               | kapcsolatteremtési és fenntartási képesség                                                          | digitális eszközöket használ, internetes felületeken tájékozódik,       |
| Ünnepekre felkészíti az ellátottakat, segít a feladatok megtanulásában, a gyakoroltatásban           | Ünnepélyek, megemlékezések, kulturális értékek, hagyományok, népszokások                                | Teljesen önállóan               |                                                                                                     | digitális eszközöket használ az ünnepélyek megszervezéséhez             |

|                                                                                            |                                                                                                  |                   |                                                       |
|--------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------|-------------------------------------------------------|
| A foglalkoztató team tagjaként kompetenciájának megfelelően szabadidős programokat szervez | szabadidő fogalma, formái, a programszervezés lépései, menete, szervezési ismeretek,             | Teljesen önállóan | word, levelezőprogramok ismerete és használata        |
| A foglalkozásokon részt vesz, annak menetét követi                                         | Foglalkozások lebonyolításának, feladatainak ismerete, a foglalkozások segítő és gátló tényezői, | Teljesen önállóan |                                                       |
| Az ellátottak részére terápiás munkát szervez.                                             | A munkaterápia fogalma, jelentősége, fokozatai és szerepe a mindennapokban                       | Teljesen önállóan | digitális térben tájékozódik, keresőprogramokat ismer |

### **A tanulási terület témakörei**

#### *Foglalkoztatásterápia*

Szocioterápia fogalma, célja, fajtái, színterei.

Foglalkoztatásterápia fogalma, módszerei, hatása, a terápiába bevonás kritériumai

Kognitív terápiák: a kognitív képességek rendszere, kognitív fejlesztő foglalkozások

Zeneterápia: érzelemfeldolgozás, intra-, és interperszonális integráció

Biblioterápia: az irodalom gyógyító hatása. Színjátékszáz terápiája, önkifejezés formája, komplex művészetterápia Kreatív és művészetterápiák: az alkotás művészete és szabadsága

#### *Rekreációs foglalkozások*

Rekreáció fogalma és jelentősége. Sportjellegű foglalkozások

Mozgásterápia, mint kifejezőterápia, a mozgás és érzelmek kapcsolata, test és lélek harmóniája

Táncterápia, mint az élményalkotás, érzelemkifejezés eszköze, az egyénre és a közösségre gyakorolt hatása. Játékterápia, a játék "öngyógyító" szerepe, a személyiségre és a közösségre gyakorolt hatásai

#### *Munkaterápia*

A munkaterápia fogalma, jelentősége. A munkaterápia fokozatai, fajtái, szerepe a szociális intézményekben. A munka és a személyiségfejlődés, Terápiák helye a rehabilitációban

#### ***Képzési partnernél leoktatott tanulási terület témakörei:***

##### *Programszervezés*

Ünnepélyek, megemlékezések. Ünnepekhez kapcsolódó népszokások, hagyományok, néprajzi értékeink. Közművelődési intézmények helye a szabadidős tevékenységben, kapcsolatuk a szociális intézményekkel. Kulturális programok a szociális intézményekben

Kirándulások, szabadidős programok szervezése

Szocioterápia, mint közösségfejlesztő

### 3.4. Gondozás és ápolástan megnevezésű tantárgy

A tantárgy tartalmi összefoglalója

A képzésben részt vevő alkalmassá válik a gondozás alapismereteinek elsajátítása mellett, az ellátotti igényekhez igazodó szükségletfelmérés lépéseinek, eszközrendszerének, technikájának alkalmazásával a teljeskörű, komplex ellátás kivitelezésére mind a szociális alapellátás, mind pedig a szakosított ellátásokat nyújtó intézményekben.

A szociális ellátórendszerben megjelenő ápolási, szakápolási ismeretek elsajátítása, munkájában való alkalmazása. Az ápoló, a gyógyító team tagjaként, együttműködik a többi szakemberrel. Hatékonyan és szakszerűen kommunikál. Tevékenységével az ellátottak, betegek életminőségéhez járul hozzá.

#### 3.4.1. Gondozási alapismeretek tanulási terület

A tanulási terület tanításának fő célja

A gondozás folyamatának, komplexitásának, rendszerszemléletének elsajátítása. Az egyénre szabott bánásmód mellett a gondozás elemeinek gyakorlatban történő alkalmazása, és az igényekhez igazított segítségnyújtás a mindennapokban

#### A tanulási terület oktatása során fejlesztendő kompetenciák

| Készségek, képességek                          | Ismeretek                                                                                              | Önállóság és felelősség mértéke | Elvárt viselkedésmódok, attitűdök                                                                                                                        | Általános és szakmához kötődő digitális kompetenciák                                                |
|------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------|
| A holisztikus szemléletű gondozást végez.      | A gondozás történeti áttekintése és jelene. Gondoskodás, gondozás, egészség, betegség, ápolás fogalma. | Teljesen önállóan               | Az emberi méltóságot tiszteletben tartó empátikus humánus magatartás. Munkájában pontos, következetes. Döntéseiért, tevékenységéért felelősséget vállal. | Információ gyűjtés, internet és számítógépes programok segítségével, böngésző programok alkalmazása |
| Az egyedi igényekhez igazodó segítséget nyújt. | A gondozás jellemzői, alul-, túlgondozás, időbelisége, terjedelme.                                     | Teljesen önállóan               | Toleráns és elfogadó a mássággal szemben. Kreatív, figyelme megosztható.                                                                                 |                                                                                                     |
| Alapvető szükségleteket elégít ki.             | A gondozás elemei: fizikai-, egészségügyi-, psziché-, foglalkoztatás, előgondozás, érdekvédelem)       | Teljesen önállóan               |                                                                                                                                                          |                                                                                                     |
| Foglalkoztatásokat-programokat                 | Mentálhigiénés ellátás                                                                                 | Instrukció alapján              |                                                                                                                                                          | ppt. alkalmazása, infografika, Word alkalmazása                                                     |

|                                                         |                                                                       |                                     |  |                                    |
|---------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------|-------------------------------------|--|------------------------------------|
| szervez és kivitelez.                                   |                                                                       | részben önállóan                    |  |                                    |
| Alapvető érdekeket képvisel és segít érvényre juttatni. | Érdekvédelem.                                                         | Instrukció alapján részben önállóan |  |                                    |
| Gondozási tervet készít                                 | A gondozás folyamata, szakaszai.<br>Gondozási tervek típusai, elemei. | Teljesen önállóan                   |  | Excell, Word ismerete, alkalmazása |

### A tanulási terület témakörei

*Gondozás* fogalma, történetisége, jellemzői A gondoskodás-, gondozás-, és ápolás fogalmi értelmezése. A gondozás története, jellemzői, színterei, célcsoportjai.

A gondozó kompetenciái, szerepei. Szociális ápoló gondozó helye és szerepe a szociális munkában. A gondozói munka etikai szabályai, dilemmák.

#### *A komplex gondozás*

Előgondozás feladatai. Fizikai gondozás, környezeti és személyi higiéné.

Egészségügyi gondozás.

Mentálhigiénés gondozás: pszichés gondozás és foglalkoztatás.

Érdekvédelem a szociális intézményekben.

#### *Sajátos gondozási szükségletek*

Csecsemők és kisgyermek, időskorúak gondozása.

Fogyatékkal élők, pszichiátriai betegek, szenvedélybetegek, demenciával élők gondozása. Gyógyíthatatlan betegek gondozása. Haldoklók gondozása.

#### *A gondozás tervezése*

Szükségleteken alapuló gondozás tervezése.

Gondozási terv készítésére vonatkozó szabályok. Gondozási tervek fajtái, tartalmi elemei.

Szociális ápoló gondozó szerepe a gondozási tervek készítésében. Szolgáltatást igénybe vevők bevonása a gondozási tervek megvalósításában. A gondozási terv megvalósításában résztvevő team tagjai és szerepük. Gondozási tervek megvalósítása, felülvizsgálatuk.

### 3.4.2. Gondozási szükségletek felmérése tanulási terület

A tanulási terület tanításának fő célja

A szükségletfelmérés módszereinek, eszközeinek a megismerése és tudatos alkalmazása a gondozói munka során.

### A tanulási terület oktatása során fejlesztendő kompetenciák

| Készségek, képességek                                           | Ismeretek                                                                          | Önállóság és felelősség mértéke     | Elvárt viselkedésmódok, attitűdök                                                                                                                                                                                                                                                    | Általános és szakmához kötődő digitális kompetenciák                       |
|-----------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------|
| Adatokat gyűjt és rendszerez.                                   | A szükségletfelmérés fogalma, szerepe, jelentősége a gondozási folyamatban.        | Instrukció alapján részben önállóan | Támogató, motiváló magatartás. Empatikus, máságot elfogad, tisztelettudó, problémamegoldó hozzáállás. A bizalom elnyerésének képessége, megbízhatóság. Feladat és problémaorientáltság. Együttműködő, kommunikációja hiteles, akadály-, és erőszakmentes. Munkájában precíz, pontos. | Excel táblázat                                                             |
| Dokumentumokat elemez                                           | Állapotfelmérés, egészségi állapot,                                                | Instrukció alapján részben önállóan |                                                                                                                                                                                                                                                                                      | digitális anyagok, dokumentációk elemzése, értelmezése                     |
| Vizsgálatokat végez                                             | Betegmegfigyelés szempontjai, elemei, lépései, A megtekintés és a vizsgálat menete | Teljesen önállóan                   |                                                                                                                                                                                                                                                                                      |                                                                            |
| Felméréseket készít, a kapott eredményeire rögzíti és értékeli. | Fizikai, pszichés-, mentális állapotfelmérés eszközei, technikái.                  | Teljesen önállóan                   |                                                                                                                                                                                                                                                                                      | kérdőívek, tesztek online készítése, excell táblázatban kiértékelést végez |
| Megváltozott helyzeteket felismer, problémát észlel             | Az emberi szervezet működése, normál és kóros állapotok, elváltozások              | Teljesen önállóan                   |                                                                                                                                                                                                                                                                                      |                                                                            |
| Genogramot-, ecomapot készít és értelmez                        | Szociális állapot felmérésének módszerei, eszközei.                                | Instrukció alapján részben önállóan |                                                                                                                                                                                                                                                                                      | grafikai programok használata                                              |
| Erőforrásokat felismeri és mozgósítja                           | Külső és belső erőforrások, természetes támaszok                                   | Teljesen önállóan                   |                                                                                                                                                                                                                                                                                      | ábrák, diagramok készítése                                                 |

### A tanulási terület témakörei

*A szükségletek* fogalma, hierarchiája, rendszere. A szükségletek kielégítésének szerepe az életminőségben. Az emberi szükségletek és jelentősége a gondozás szempontjából.

A szükségletek változása a különböző életkorban. A társadalmi, kulturális, szociális helyzet hatása a szükségletekre.

### *Szükségletek felmérése és módszerei*

Fizikai-, egészségi-, pszichés-mentális-, szociális állapotok felmérése. Felmérő tesztek, kérdőívek, skálák ismerete és alkalmazása.

Információszerzés, adatgyűjtés módszerei: megfigyelés, vizsgálat, tesztek, kérdőívek kitöltése, gyakorlása, egyéni beszélgetés, környezettanulmány, előgondozás, szükségletlista, dokumentum elemzés.

Adatgyűjtés eszközei. Az adatok feldolgozásának módszerei és értékelése. Team munka a szükségletek felmérésében.

### *Szükségletek és erőforrások*

Társadalmi, intézményi erőforrások a szociális gondozásban. Szociális ápoló gondozó erőforrásai.

Az egyén erőforrásainak feltérképezésének módszerei, genogram, ecomap alkalmazása, interjú készítése. Az erőforrások bevonása a kliens szükségleteinek kielégítésébe. Az erőforrások felhasználása a gondozási munka támogatására.

### **3.4.3. Gondozás az alapellátásban tanulási terület**

A tanulási terület tanításának fő célja

A szociális alapellátást igénybe vevő kliensek megismerése, szükségleteinek felmérése és az igényeknek megfelelő gondozási feladatok egyénre szabott, szakszerű ellátása. Szakmai ismeretei birtokában a mindennapi önálló életvitel fenntartásában nyújt segítséget.

**A tanulási terület oktatása során fejlesztendő kompetenciák**

| <b>Készségek, képességek</b>                                         | <b>Ismeretek</b>                                                                                             | <b>Önállóság és felelősség mértéke</b> | <b>Elvárt viselkedésmódok, attitűdök</b>                                 | <b>Általános és szakmához kötődő digitális kompetenciák</b>           |
|----------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------|
| Ismerteti a szociális alapellátások rendszerét.                      | Szociális alapellátás intézményei, szolgáltatásai                                                            | Instrukció alapján részben önállóan    | Segítőképz, elfogadó, toleráns és empatikus. Probléma                    | internetes keresőprogramokat használ,                                 |
| Tájékoztatót ad, segítséget nyújt a szolgáltatások igénybevételéhez. | Szociális szolgáltatások jogosultsága, elérhetőségük módjai                                                  | Instrukció alapján részben önállóan    | érzékeny, konfliktusait igyekszik problémamegoldó móddal kezelni.        | Word használata, levelezőprogramok ismerete                           |
| Nyomtatványokat tölt ki, illetve segít kliensének a kitöltésben.     | Az ellátáshoz szükséges dokumentációk, nyomtatványok. Az ellátás igénybevételének adminisztrációs feltételei | Teljesen önállóan                      | Felelősséggel dolgozik, felméri az adott problémákat és kompetenciájának | online felületeket használ, dokumentumok letöltése, illetve kitöltése |

|                                                                                               |                                                                                                                                           |                   |                                                                                                                                                             |                                                              |
|-----------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------|
| Igényeket, képességeket felmér és megtervezi a gondozási munkát.                              | Szükségletfelmérés, egyénre szabott gondozás, gondozási munka folyamata                                                                   | Teljesen önállóan | megfelelően megoldást nyújt. Kapcsolatteremtő- és megtartó képességgel rendelkezik. Hiteles, őszinte kommunikációt folytat. Információkat bizalmasan kezel. | word, excell használat,                                      |
| Önálló-, részben önálló segítő tevékenységet végez a kliens igényeinek kielégítése érdekében. | Gondozás fogalma, elemeinek ismerete, rendszerszemlélet, komplexitás                                                                      | Teljesen önállóan |                                                                                                                                                             |                                                              |
| Gondozói tevékenységét szakszerűen dokumentálja.                                              | Alapszolgáltatásokhoz kapcsolódó dokumentációk, nyomtatványok kezelési szabályai, szakmai protokollok                                     | Teljesen önállóan |                                                                                                                                                             | online felületeket kezel, le- illetve feltöltéseket alkalmaz |
| Háztartási- és háztartásvezetési feladatokat végez.                                           | A háztartás fogalma, háztartási feladatok, biztonságos munkavégzés, veszélyforrások és azok megelőzése, családi gondalkodás, költségvetés | Teljesen önállóan |                                                                                                                                                             | google kereső programokat és böngésző oldalakat használ      |

### A tanulási terület témakörei

#### *Az alapellátás intézményrendszere*

A szolgáltatások megszervezése, tartalma, jogszabályi háttere, az ellátás feladata, nyújtott szolgáltatások: Falu és tanyagondnoki ellátás, étkeztetés, házi segítségnyújtás, jelzőrendszeres házi segítségnyújtás, családsegítés, gyermekvédelem, közösségi ellátások, támogató szolgálat utcai szociális munka, nappali ellátás

#### ***Képzési partnernél leoktatott tanulási terület témakörei:***

##### *Gondozási feladatok az alapellátásban*

Szociális ápoló gondozó feladatai a szociális étkeztetésben, a házi segítségnyújtásban, a jelzőrendszeres házi segítség-nyújtásban, a nappali ellátásban, a támogató szolgáltatásnál és a közösségi ellátásoknál.

##### *Háztartási ismeretek*

Háztartás fogalma. Háztartás vezetés tervezése, szervezése, irányítása, rendszerezése, a speciális igények figyelembevételével. A háztartási feladatok ellátása során jelentkező veszélyforrások kiszűrése, azok elhárítása. A háztartásban alkalmazott gépek berendezések, használata, tisztítása. A biztonságos környezet megteremtése, alapvető munka és balesetvédelmi szempontok a háztartásban. Háztartásgazdálkodás: családi költségvetés tervezése, adósságkezelés

### 3.4.4. Gondozás a szakosított ellátásban tanulási terület

A tanulási terület tanításának fő célja

Ismeretszerzés a szociális szakosított ellátások formáiról, szakmai munkájáról. A komplex, teljeskörű gondozás ismereteinek birtokában, egyénre szabott bánásmód elveinek alkalmazásával, mindennapi segítő tevékenység kivitelezése, ápoló-gondozó team tagjakén. Szociális ellátórendszer célcsoportjainak megismerése, fejlesztésük és rehabilitációjuk cél- és eszközrendszerének ismerete és alkalmazása

#### A tanulási terület oktatása során fejlesztendő kompetenciák

| Készségek, képességek                                                          | Ismeretek                                                                                                         | Önállóság és felelősség mértéke     | Elvárt viselkedésmódok, attitűdök                                                                              | Általános és szakmához kötődő digitális kompetenciák                 |
|--------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------|
| Tájékoztatást nyújt a szakosított ellátásokról, szolgáltatásokról              | A szakosított intézmények formái, szolgáltatásai, az igénybevétel feltételei                                      | Instrukció alapján részben önállóan | Tiszteletteljes, elfogadó magatartást tanúsít. Képes az együttműködésre,                                       | böngésző és keresőprogramokat használ                                |
| Szükségleteket mér fel, megtervezi gondozási munkáját.                         | Szociális ellátás célcsoportjai: idősek, fogyatékos személyek, pszichiátriai- és szenvedélybetegek, hajléktalanok | Instrukció alapján részben önállóan | team tagjaként eredményesen dolgozni. Munkájával szemben felelősségteljes,                                     | word, excel használata                                               |
| Ápoló-gondozó team tagjaként egyénre szabott gondozást nyújt.                  | A gondozás folyamata, a komplex gondozás, egyéni bánásmód, a gondozói team                                        | Teljesen önállóan                   | következetes. Hitelesen és őszintén kommunikál. Nem erőszakos,                                                 |                                                                      |
| Ápoló-gondozó munkája során rehabilitációs- és prevenciós tevékenységet végez. | Ápolás-gondozás -nevelés-rehabilitáció és a prevenció egysége, egymás mellettsége, egymásra épülése.              | Teljesen önállóan                   | indulatait, érzelmeit kezelni tudja. Felismeri mások érzelmi igényeit. Titoktartási kötelezettséggel dolgozik. | infografika, ppt. ismerete és alkalmazása                            |
| Szakmai munkáját rendszeresen értékeli és fejleszti.                           | Ellenőrzés, értékelés fogalma, célja, módjai és eszközei. A fejlesztés-, a fejlődés lehetőségei és szükségessége. | Teljesen önállóan                   | Megbízható, igénye van a folyamatos szakmai fejlődésre                                                         | adatok elemzése, értékelése, excel, táblázatok és diagramok ismerete |

|                                                            |                                                                                      |                   |  |  |
|------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------|-------------------|--|--|
| Munkáját, tevékenységét határidőre, pontosan dokumentálja. | Munkája során kötelezően használt dokumentációk, adminisztrációs feladatok ismerete. | Teljesen önállóan |  |  |
|------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------|-------------------|--|--|

### A tanulási terület témakörei

#### *A szakosított ellátás intézményrendszere*

A szolgáltatások megszervezése, tartalma, jogszabályi háttere: Ápolást gondozást nyújtó intézmények Rehabilitációs intézmények. Lakóotthonok. Átmeneti elhelyezést nyújtó intézmények. Támogatott lakhatás.

#### ***Képzési partnernél leoktatott tanulási terület témakörei:***

##### *Gondozási feladatok a szakosított ellátásokban*

A szociális ellátás célcsoportjai. Szociális ápoló gondozó feladatai az idősök otthonában, fogyatékos személyek otthonában, pszichiátriai-, szenvedélybetegek otthonában, hajléktalanok otthonában, a rehabilitációs otthonokban

### 3.4.5. Szociális gondozás adminisztrációja tanulási terület

A képzésben részt vevő ismerje meg a személyes gondoskodást nyújtó szociális intézmények működését meghatározó külső és belső szabályozókat, az intézmények adminisztrációs rendszerét, a szolgáltatás igénybevételehez kapcsolódó adminisztrációt. Alkalmazni tudja a gondozói munka különböző formájához kapcsolódó kötelező adminisztrációt. Rendelkezzon egyfajta digitális kultúrával a munkájához kapcsolódóan.

### A tanulási terület oktatása során fejlesztendő kompetenciák

| Készségek, képességek                         | Ismeretek                                                                                          | Önállóság és felelősség mértéke     | Elvárt viselkedésmódok, attitűdök                                                          | Általános és szakmához kötődő digitális kompetenciák |
|-----------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------|
| Dokumentumokat értelmez                       | Intézményi dokumentumok ismerete: SZMSZ, Szakmai program, a nyilvántartás és működésdokumentációi, | Instrukció alapján részben önállóan | Információk szabályszerű kezelése, titoktartási kötelezettség. Precíz, pontos munkavégzés. | word, szkennelés, digitális fényképek kezelése       |
| Nyilvántartásokat, iratokat és adatokat kezel | Iratok, okiratok, dokumentumok fogalma, típusai, kitöltésük szabályai. Adatvédelem, titoktartás.   | Instrukció alapján részben önállóan | Hatékony kommunikáció. Digitális kultúráltság. Minőségi                                    | Excell táblázatkezelés, word és levelezőprogram      |

|                                                |                                                                                               |                                     |                                                                    |                                                              |
|------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------|--------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------|
| Kommunikációs eszközöket használ               | Az információ átadás formái, módjai, szerepe a gondozás folyamatában.                         | Teljesen önállóan                   | munkavégzés. Változások folyamatos észlelése, követése és jelzése. | közösségi oldalak ismerete, kapcsolattartás digitális formái |
| Javaslatokat tesz a protokollok módosítására   | Protokoll, minőség fogalma, formái, lépései. A protokoll szerepe a minőségbiztosításban       | Teljesen önállóan                   |                                                                    |                                                              |
| Organogramot készít.                           | A szervezet felépítése, struktúrája. Kapcsolatok rendszere, alá és fölérendeltségi viszonyok. | Instrukció alapján részben önállóan |                                                                    | excel-, word ismerete,                                       |
| Statisztikák készítéséhez adatokat szolgáltat. | Intézmény adatszolgáltatási kötelezettségei. Statisztikák, felmérések, beszámolók.            | Teljesen önállóan                   |                                                                    | excel kezelése, levelezőprogramok ismerete                   |

### ***Képzési partnernél leoktatott tanulási terület témakörei:***

#### ***Dokumentációs alapismeretek***

Szociális adminisztráció fogalma, célja. Irat, okirat, dokumentum fogalma, jellemzői, fajtái. Iratok kezelése, nyilvántartása, iktatása tárolása, selejtezése. Formai, tartalmi követelmények. Hivatalos irat létrehozásának szabályai. Az intézményi adminisztrációval foglalkozó munkacsoportok. Adatvédelem az adminisztrációs tevékenységben.

Az intézmény adminisztrációs tevékenységéhez használt eszközök.

Számítógépes programok az adminisztrációban. Intézményi adminisztráció

Szervezeti Működési Szabályzat célja és kötelező tartalma – Szakmai program célja kötelező tartalma, mellékletei.

Házirend kötelező tartalmi elemei, Kötelező szabályzatok, utasítások. Organogram

#### ***Minőségbiztosítás***

Minőségbiztosítás lehetőségei a szociális intézményekben. Adminisztráció szerepe a minőségbiztosításban. Felmérések, statisztikák, kérdőívek készítése, szerepük a gondozási tevékenységben. Szakmai protokoll, mint a minőségbiztosítás eszköze, szerepe az ápolásban, gondozásban. Protokollok készítése, fejlesztése. *Adminisztráció az alapellátásban és szakellátásban* Az igénybevétel feltételei. A jogosultság megállapításának adminisztrációs eszközei. A szolgáltatás igénybevételével kapcsolatos adminisztrációs feladatok. A szociális ápolás gondozás kötelező és sajátos dokumentumai az alapellátás szolgáltatásainál

### 3.4.6. Ápolási alapismeretek tanulási terület

A tanulási terület tanításának fő célja

Az ápolás alapismereteinek elsajátítása mellett az ápolási igények felmérése, az ápolás prevenció-rehabilitáció szemléletű kivitelezése, a betegek testi-lelki komfortjának biztosítása. Az ápolói team tagjaként a gyógyulás érdekében együttműködő és önálló feladatok szakszerű elvégzése. Alázat-, és szolgálatkész ápolói munkavégzés.

#### A tanulási terület oktatása során fejlesztendő kompetenciák

| Készségek, képességek                                                                              | Ismeretek                                                                                                                                                                    | Önállóság és felelősség mértéke | Elvárt viselkedésmódok , attitűdök                                                                                                                                    | Általános és szakmához kötődő digitális kompetenciák             |
|----------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------|
| Felméri a beteg ápolási szükségleteit és saját kompetenciáján belül elvégzi az ápolási feladatokat | Az ápolás fogalma, célja, ápolói tevékenységek, az ápolás folyamata és szakaszai. V. Henderson 14. alapvető szüksége                                                         | Teljesen önállóan               | Hiteles, erőszak- és akadálymentes kommunikáció. A betegek igényeire épülő ápolói tevékenység. Speciális szükségletek felismerése, és segítése a gyógyulás érdekében. | folyamatábra tervezése, adatok gyűjtéséhez excel ismeret         |
| A beteg komfortérzetét biztosítja, a szükséges kényelmi eszközöket alkalmazza.                     | A kényelemérzet, a fájdalom természete, élettana. A fájdalom legyűrésének módja. A jó körézet elősegítése. A kényelmi eszközök fogalma típusai, használatuknak elvei.        | Teljesen önállóan               | Empatikus, tisztelettudó. Saját kompetenciáján belül önálló munkavégzésre képes. Hatékonyan segíti elő,- ápolói team tagjaként, - a gyógyulást.                       | google űrlapok, felmérések, tesztek, skálák készítése, böngészők |
| Gondoskodik a beteg biztonságos tárgyi feltételeiről, akadálymentes környezetet alakít ki.         | Biztonság, védelem, környezet fogalma. Veszélyforrások, tisztaság fogalma, formái. Az egyén biztonságát veszélyeztető tényezők.                                              | Teljesen önállóan               |                                                                                                                                                                       | digitális tervezőprogramok                                       |
| Rendszeres betegmozgatást végez a prevenció érdekében.                                             | Hely-, helyzetváltoztatás. Mobilitás, aktivitás. Járás. A mozgás, torna jelentősége, élettani hatásai. ROM gyakorlatok fogalma, formái. Prevenció fogalma, formái, eszközei. | Teljesen önállóan               |                                                                                                                                                                       | videofilmek készítése, szerkesztése                              |

|                                                                                                                           |                                                                                                                                                                                                                                                                            |                         |  |                                               |
|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------|--|-----------------------------------------------|
| Előírásoknak megfelelő fizikális és természeti gyógymódokat alkalmaz                                                      | Gyógyító eljárások fogalma, típusa. Természetes gyógymódok. fizikális technikák (masszázsok, manuális kezelések, hő és hideg terápiák, víz, föld, levegő kezelések, természetes eszközökkel végzett eljárások                                                              | Teljesen önállóan       |  | ppt, oktatófilmek keresése, letöltése         |
| Állapotoknak, betegségeknek megfelelő speciális ápolói feladatokat lát el.                                                | Sebgyógyulás folyamata, sebgyógyulás szövödményei, sebellátás formái, eszközei, előírásai. Légzés és ápolás. Ápolási folyamat és az oxigénellátás. Puzus-oximetria. Leszívás, Infúzió. Sztómakezelések.                                                                    | Jelöljön ki egy elemet. |  | oktató modellek, bemutató kisfilmek letöltése |
| Segítséget nyújt a beteg személyi higiéniájában, a tisztálkodási eszközöket tisztán tartja.                               | A higiénés ápolás fogalma, típusai. Bőrápolás, bőr épségének zavarát elősegítő kockázati tényezők. Gyakori bőrproblémák. A fürdetés célja, terápiás fürdetések. Szájhigiéné. Haj és szőrzet ápolása. Szem-, fül-, orr ápolása. Kőrmök tisztántartása.                      | Teljesen önállóan       |  | oktató modellek, bemutató kisfilmek letöltése |
| Előkészít az ágyazáshoz és szakszerűen kivitelez. Állapotoknak megfelelő fektetési módokat alkalmaz.                      | Betegszoba rendben tartása, a kórtermi környezet. Speciális szobaberendezési tárgyak. Gyakori ágyhelyzetek, az ágy rendben tartása, az ágynemű. Az ágyazás szabályai.                                                                                                      | Teljesen önállóan       |  | keresőprogramok, oktató kisfilmek letöltése   |
| Folyamatosan figyelemmel kíséri a folyadék-, és táplálék felvételt, ürítési szükségletek kielégítésében nyújt segítséget. | A táplálás elvei, a tápanyagok fogalma, formái, jellegzetességei. Vitaminok, ásványi anyagok. A megfelelő étrend megtervezése. A táplálás változása a fejlődés folyamán. A táplálás és ápolás. Vizeletkiválasztást befolyásoló tényezők. Gyakori vizeletürítési problémák. | Teljesen önállóan       |  | ppt, fénykép nézegető programok               |
| Előítéletmentes, szaknyelvi kommunikációt folytat.                                                                        | Kommunikáció fogalma, fajtái, típusai. A kommunikációs akadályok, kommunikációs zavarok. Szaknyelvi kommunikáció.                                                                                                                                                          | Teljesen önállóan       |  | levelezés,                                    |

## A tanulási terület témakörei

### *Általános ápolási ismeretek*

Az ápolás meghatározása, célja, az ápoló funkciói, Az ápolás folyamata, az ápolói tevékenységek.

A beteg szükségleteinek kielégítése az ápolás eszközeivel.

A beteg élettere, személyi és tárgyi környezete. A betegszoba felszerelése, elkülönítő betegszoba funkciója, felszerelése. Betegágyak és típusa, felszerelése. Kényelmi eszközök típusai, használatuk. Az ápolási munkát és betegmozgatást könnyítő eszközök.

Fizikális és természetes gyógymódok ismerete, alkalmazása

Betegjogi képviselő hatásköre és jogosultságai.

Együttműködés az ápoló teamben. Az ápolás etikai szabályai, a betegek jogai.

### *Aktivitás, pihenés*

A pihenés fogalma, a pihenési igény változása életkoronként.

Az egyén komfortjának biztosítása különböző életszakaszokban, élethelyzetekben

Biztonság szükségletének kielégítése

Az ágyazás szabályai és formái, előkészítése, eszközei. Fektetési módok és kivitelezése

A pihenés, mozgás, aktivitás szerepe a gyógyulásban. Aktív, passzív mozgás, és helyzetváltoztatás. A beteg mobilizálásának szabályai

Torna, gyógytorna feladata, szerepe a gyógyulásban

A tartós fekvés szövődményei. Felfekvés megelőzése

### *Személyi higiéné biztosítása*

A témakör a beteg személyi higiéné témakörébe tartozó ápolói tevékenységet öleli fel.

A személyi higiéné fogalma, szerepe a gyógyulásban

Az ápoló személyi higiénéje az ápolás során

Az ellátott testének tisztántartása, szájhigiéné, a menstruáció higiénéje

Az inkontinens beteg higiénéje, inkontinencia termékek és használatuk

A tisztálkodás eszközei, mosdatás, fürdetés előkészítése, kivitelezése

Gyermekek mosdatása, fürdetése

### *Tápanyag-biztosítás*

A témakör az táplálkozás és ürítési szükségletek ápolói feladatait tartalmazza.

Táplálkozás-élettani alapfogalmak – A táplálék és folyadékellátás módjai.

A táplálkozás és tápanyagszükséglet a különböző életkorokban és egészségi állapotban

Az egészséges táplálkozás alapelvei. A diéta fogalma, fajtái, jelentőségük a gyógyulásban

A folyadékszükséglet, és folyadékpótlás módjai. Az étkezés és étkeztetés tárgyi feltételei

Az étkeztetés személyi feltételei HACCP alapismeretek. Előkészítés étkeztetéshez

Az ürítés szükségletének biztosítása, az ürítéssel kapcsolatos ápolási teendők, és eszközök

Az ürítés életkorral, betegséggel együtt járó problémái

### *Speciális ápolási igények*

A témakör a speciális igényű betegek szakápolási ismereteit tartalmazza.

Cukorbeteg ápolása, vércukorszint mérése  
 Magasvérnyomásos beteg gondozása, vérnyomásmérés  
 Demenciával élő idősök ápolása. Fogyatékkal élő emberek ápolása  
 Pszichiátriai, addiktológiai betegek ápolása  
 Gyermekek ápolása  
 Krónikus, gyógyíthatatlan, haldokló betegek ápolása  
 Fertőző betegek ápolása

#### *Az ápoló személyisége*

A témakör az ápolás folyamatában, és az ápolási folyamatban résztvevők közötti kommunikáció formáival, elemeivel, szabályszerűségével foglalkozik.

Ápoló és beteg közötti kommunikáció, hiteles és szaknyelven való kommunikáció

Kommunikációs képesség a látás, hallás-, beszédsérült emberrel

Konfliktuskezelés, önségítő technikák alkalmazása. Kulturális különbségből adódó szokások tiszteletben tartása. Titoktartási kötelezettség

Az ápoló személyi higiéniája. Ápoló kommunikációja a beteg hozzátartozóival

Személyiségi jogok és adatvédelem az ápolási munka során

Az ápolás etikai szabályai, ápolói kompetenciák

Biztonság, és bizalom szerepe a beteg és az ápoló kapcsolatában

Az emberi kapcsolatok szerepe a gyógyulásban

Az esztétikai szükséglet az ápolási munkában

Az önmegvalósítás, az alkotás szükséglete az ápolói munkában

Az ápolási folyamat lélektani összefüggései

### **3.4.7. Betegmegfigyelés tanulási terület**

A tanulási terület tanításának fő célja

A képzésben részt vevő a betegmegfigyelés elméleti ismereteinek birtokában képes legyen a beteg megtekintésére, megfigyelésére, a betegvizsgálatok előkészítésére, kivitelezésére, az elváltozások észlelésére és jelzésére. Az elváltozások pontos és szakszerű dokumentálására.

#### **A tanulási terület oktatása során fejlesztendő kompetenciák**

| <b>Készségek, képességek</b>                                  | <b>Ismeretek</b>                                                                                                               | <b>Önállóság és felelősség mértéke</b> | <b>Elvárt viselkedésmódok, attitűdök</b>                           | <b>Általános és szakmához kötődő digitális kompetenciák</b> |
|---------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------|--------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------|
| A megadott szempontoknak megfelelően betegmegfigyelést végez. | A tünetekről általában, tünetcsoport fogalma, ismérvei. Objektív, szubjektív tünetek, Általános, helyi-, és speciális tünetek. | Teljesen önállóan                      | Önálló munkavégzésre képes. Ismeri a normális élettani funkciókat, |                                                             |

|                                                                                                      |                                                                                                                                                                                   |                                     |                                                                                                                                                                                   |                                                               |
|------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------|
| A betegmegfigyelés során észlelt elváltozásokat az észlelés pillanatában jelzi.                      | A jelzés fontossága, időfaktorok, a jelzés módja, az információk pontossága, szakszerűsége                                                                                        | Teljesen önállóan                   | felismeri a változásokat. Problémaérzékeny, könnyen alkalmazkodik a megváltozott helyzetekhez. Gyors döntéshozási képességgel rendelkezik. Szakszerűen kommunikál, segítségkérés, | digitális kommunikációs eszközök használata                   |
| A betegvizsgálathoz szükséges eszközöket, dokumentációkat előkészíti.                                | A méréshez szükséges eszközök ismerete, a hőmérők, vérnyomásmérők típusai, formái. Az előkészítés menete.                                                                         | Teljesen önállóan                   |                                                                                                                                                                                   |                                                               |
| Vitális paramétereket mér, - pulzus, vérnyomás, légzés, hőmérséklet- és dokumentál.                  | A vérnyomás, a pulzus, a hőmérséklet és légzés fogalma, mérésének módjai. A vitális paraméterek normális értéke,                                                                  | Teljesen önállóan                   |                                                                                                                                                                                   | digitális diagnosztikus eszközök használata, értékek elemzése |
| Testváladékokat megfigyel, a higiénés előírásoknak megfelelően tárolja, kezeli és vizsgálatra küldi. | Vizelet, a hányadék, a széklet, a köpet és egyéb váladékok megfigyelésének szempontjai: mennyisége, minősége, kóros elváltozásai. A váladékfelfogó edények ismerete, alkalmazása. | Teljesen önállóan                   |                                                                                                                                                                                   |                                                               |
| Egyszerű allergiás próbát - bőrpróba- végez, annak eredményét dokumentálja.                          | A gyógyszerek beadásának elvei, a gyógyszerérzékenység fogalma, típusai, megelőző tevékenységek, a bőrpróba menete, ismerete, allergiás reakciók,                                 | Instrukció alapján részben önállóan |                                                                                                                                                                                   | digitalizált oktató kisfilmek letöltése                       |

## A tanulási terület témakörei

### *A megfigyelés alapismeretei*

A témakör a beteg megfigyelésével és annak szempontjaival, eszközeivel és módszereivel foglalkozik, az alábbi tananyag elemekkel:

A betegmegfigyelés szerepe az ápolásban, a betegmegfigyelés szempontjai, eszközei

Az ápoló szerepe, tevékenysége a betegmegfigyelésben, a megfigyelési tapasztalatok összegzése és a kompetens szakember felé való közvetítése

A betegmegfigyelés dokumentálása, megfigyelőlapok fajtái, vezetésének szabályai

### *Általános tünettan*

A témakör a tünetek alapismeretivel foglalkozik, az alábbi tananyag elemekkel:

Figyelemfelhívó panaszok/tünetek ismerete

A beteg általános megfigyelése. Objektív-, szubjektív tünetek

Általános-, és helyi-, speciális tünetek, tünetcsoport - szimptómák

### *A beteg általános megtekintése*

A bőr és elváltozásainak megfigyelése. A testtartás, járás, mozgás megfigyelése. A beszéd, hallás megfigyelése. A viselkedés, pszichés állapot megfigyelése

*A beteg testtájankénti megtekintése:* A témakör az emberi felépítés és testrészeinek a megfigyelésével foglalkozik.

Fej, arc, arckifejezés, szem, nyak, mellkas, gerincoszlop, has, végtagok megtekintése, elváltozások észlelése és jelzése

*Élettani funkciók megfigyelése:* A témakör az életfontosságú funkciók megfigyelésével, és az elváltozások időbeni jelzésével foglalkozik.

Vitális paraméterek: légzés, pulzus, vérnyomás, hőmérséklet

A beteg tudatállapota. Alvás megfigyelése

Testvázadékok megfigyelése

Allergiás reakciók megfigyelése

### 3.4.8. Szakápolási ismeretek tanulási terület

A tanulási terület tanításának fő célja:

A szociális ellátórendszeren belül, az ápoló-gondozó intézményekben megjelenő szakápolási feladatok ismerete, ápolói team tagjaként egyes részfeladatok önálló kivitelezése. A gyógyszerelés, sebkezelés, folyadékpótlás, parenterális táplálás, ürítési zavarok, a haldokló beteg ápolói tevékenységének szakmai ismerete és gyakorlatban történő alkalmazása.

#### A tanulási terület oktatása során fejlesztendő kompetenciák

| Készségek, képességek                                                            | Ismeretek                                                                                                            | Önállóság és felelősség mértéke     | Elvárt viselkedésmódok, attitűdök                                                                                                                                                                                   | Általános és szakmához kötődő digitális kompetenciák |
|----------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------|
| Utasításoknak megfelelően sebet kezel.                                           | A sebek felosztása, a sebgyógyulás folyamat, szövődményei. A kötések típusai, a sebtisztító szerek.                  | Instrukció alapján részben önállóan | Orvosi utasításoknak, előírásoknak megfelelő ápolói tevékenységet végez. Munkáját alázattal, felelősségteljesen és következetesen végzi. Vizsgálatok előkészítésében körültekintő. Méltóságteljes, empatikus minden |                                                      |
| A veszélyes hulladékokat szakszerűen tárol.                                      | A veszélyes hulladék fogalma, fajtái, típusai. Tárolásuk előírásai.                                                  | Teljesen önállóan                   |                                                                                                                                                                                                                     |                                                      |
| Orvosi utasításoknak megfelelően - saját kompetenciáján belül - injekciót ad be. | Fecskendők, tűk, eldobható injekciós egységek ismerete. Injekció felszívás ampullából. Az injekció beadása. (sc.im.) | Instrukció alapján részben önállóan |                                                                                                                                                                                                                     |                                                      |

|                                                                 |                                                                                                                                                                          |                                     |                                                                            |  |
|-----------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------|--|
| Vérvételezés előkészít, vizeletmintát vesz.                     | A vérvételezés célja, funkciója, a vérvételezéshez szükséges eszközök, a kivitelezés lépései. A vizelet laboratóriumi vizsgálata, mintagyűjtés. Általános vizeletpróbák. | Instrukció alapján részben önállóan | beteggel szemben. Tapintatos, betegcentrikus hozzáállás jellemzi munkáját. |  |
| Katéterezéshez előkészít, segít a kivitelezésben.               | A katéterek fajtái és részei. A katéterezés általános szabályai. A nő-, és a férfi katéterezés. A katéterezés kivitelezésének menete. Veszélyei, állandó katéter.        | Instrukció alapján részben önállóan |                                                                            |  |
| Haldokló beteget kísér, testi -lelki komfortérzetét biztosítja. | A haldoklás szakaszai, ápolói tevékenységek a szakaszok tükrében. A haldokló beteg testilelki ápolása.                                                                   | Teljesen önállóan                   |                                                                            |  |

## A tanulási terület témakörei

### Sebgondozás

A témakör sebellátás, sebgondozás speciális ápolói tevékenységeivel foglalkozik.

Sebek fajtái, jellemzői. Decubitus tünetei, fokozatai, megelőzése, sebellátás.

Krónikus sebek kötözése, megfigyelése, előkészítés sebkezeléshez.

Veszélyes hulladékok kezelése, tárolása

*Folyadékpótlás, injekciózás, vérvételezés, oxigénellátás* A témakör az invazív beavatkozások ápolói tevékenységével foglalkozik.

Subcután, intramusculáris injekció beadásának előkészítése, beadása.

Infúziós folyadékbevitelnél a beteg felügyelete, megfigyelése.

Vérvételezés előkészítése, beteg előkészítése vérvételezéshez, éhgyomor biztosítása, vizeletminta vétele. Kar rögzítése, beteg megfigyelése.

Oxigén kezelés orrszondával, vagy oxigénmaszkkal

### Mesterséges táplálás, ürítés és váladékezelés

Katéteres beteg gondozása, előkészítés katéterezéshez, segédkezés katéterezésnél,

Stoma ellátása, bőr gondozása, Gasztrostomán történő táplálás és folyadékbevitel. Tápszer adagolása, szonda átmosása, szerelék tisztántartása, szájaápolás.

Tracheális kanül tisztítása, betét cseréje, bőrvédelem, szövődmények felismerése

Beöntés formái, előkészítés beöntéshez, segédkezés beöntés kivitelezésénél

Mintavétel vizeletből, székletből, köpetből, seb és egyéb váladékokból, minták tárolása.

## Képzési partnernél leoktatott tanulási terület témakörei:

### Egészségnevelés, felvilágosítás

A témakör az ápolói tevékenység során megjelenő egészségnevelő feladatokat foglalja magában. Részvétel az elsődleges prevenciós tevékenységben. Tájékoztatást ad az egészséges életmódról. Közreműködés a rehabilitációs team munkájában

A megváltozott táplálkozási és ürítési szükséglettel rendelkező beteg ápolói tevékenysége.

Krónikus sebek kötözése, megfigyelése, előkészítés sebkezeléshez.  
 Veszélyes hulladékok kezelése, tárolása  
 Katéteres beteg megfigyelése, katéter ellenőrzése, tisztántartása  
 Stoma tisztántartása, stomazsák cseréje, stomazsák cseréjének betanítása

### 3.4.9. Ápolási adminisztráció tanulási terület

A tanulási terület tanításának fő célja

Az ápolásban alkalmazott dokumentumok, programok megismerése és gyakorlati használatának elsajátítása. Az ápolási munka szakszerű, hiteles adminisztrálása. Az eredményes ápolás támogatása az adminisztráció eszközeivel. Az adminisztráció különböző formáinak alkalmazása, az ápolást végző szakemberek közötti kommunikációban.

#### A tanulási terület oktatása során fejlesztendő kompetenciák

| Készségek, képességek                                                                                | Ismeretek                                                                  | Önállóság és felelősség mértéke     | Elvárt viselkedésmódok, attitűdök                                                                                                                                                                                                                                                                                            | Általános és szakmához kötődő digitális kompetenciák |
|------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------|
| Ápolási tevékenységét szakszerűen dokumentálja                                                       | Az ápolási dokumentációk fogalma, típusai, előírásai,                      | Instrukció alapján részben önállóan | Pontos, precíz, felelősségteljes munkát végez. Tudomására jutott adatokat a titoktartás mellett szakszerűen kommunikálja. Az ápolási folyamat kötelezően előírt dokumentációit szakszerűen vezeti. A gyógyító team tagjaival folyamatosan kommunikál. Együttműködő. Önálló munkavégzésre képes, betartva kompetenciahatárát. | elektronikus adattárolás                             |
| Munkája során folyamatos kommunikációt végez.                                                        | Az információátadás szerepe, jelentősége, annak módjai.                    | Teljesen önállóan                   |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              | digitális kommunikációs eszközök ismerete            |
| Alkalmazza a gyógyító munka során elvárt szaknyelvezetet.                                            | Az orvosi latin nyelv ismerete, alkalmazása.                               | Teljesen önállóan                   |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |                                                      |
| Adatokat vesz fel és azokat a gyógyítás érdekében kezeli.                                            | Adatok fogalma, típusai, azok kezelésének szabályai.                       | Teljesen önállóan                   |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              | excel - táblázatkezelés                              |
| Vizsgálatra küldött anyagokhoz kísérőlapokat tölt ki. Munkája során kezelőlapokat használ, értelmez. | Az adatlapok, kezelőlapok formái, tartalmi elemei, kitöltésének előírásai. | Instrukció alapján részben önállóan |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              | táblázatok, űrlapok kezelése, továbbítása, levelezés |

|                 |                                                                                                            |                   |                                          |
|-----------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------|------------------------------------------|
| Leltárt készít. | A leltár fogalma, szerepe, típusai. A leltárkészítésének elvárásai, szabályai. A leltár tárolásának módja. | Teljesen önállóan | excel táblázatkezelés és adatok tárolása |
|-----------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------|------------------------------------------|

### A tanulási terület témakörei

#### *Az ápolói munka általános dokumentálása*

Az ápolási folyamat dokumentálása, az ápolási adminisztráció vezetése papíralapon és számítógépen. Szakmai nyelv használata a dokumentációban. Ápolási anamnézis felvételének dokumentumai, típusai, vezetésük, szerepük az ápolásban. Kezelőlapok fajtái, vezetésükre vonatkozó szabályok, kompetenciák.

Gyógyszerelési lap, gyógyszernyilvántartás vezetése. Mérgek, kábító-fájdalomcsillapító szerek adminisztrációja.

#### *Az életfunkciókra vonatkozó adatok adminisztrálása*

Vérnyomás, pulzus megfigyelő lap vezetése, az értékek helyes rögzítése. Vizelet, széklet, váladékkürítésére szolgáló megfigyelő lapok vezetése, megfigyelések helyes rögzítése. Tudatállapotot felmérő lapok vezetése, eredmények rögzítése.

#### ***Képzési partnernél leoktatott tanulási terület témakörei:***

A témakör az ápolási folyamat során megjelenő kötelező dokumentációk formáival és szabályszerűségével foglalkozik. Ápolási lap vezetése.

Betegadatok felvétele, adatkezelés

Vizsgálati anyagok, dokumentációk tárolása és kezelése számítógépen.

Az ápolási anamnézist alátámasztó dokumentumok, források.

Gyógyszerelési lap, gyógyszernyilvántartás vezetése. Mérgek, kábító-fájdalomcsillapító szerek adminisztrációja.

#### *Az ápolói tevékenységhez kapcsolódó egyéb adminisztráció*

Leltár felvétele a személyes tárgyakról, értékmegőrzés. Az elhunyttal kapcsolatos értesítési és dokumentációs kötelezettségek. Veszélyes hulladék

Légzés, hőmérséklet – lázlapok - megfigyelő lap vezetése, a megfigyelés helyes rögzítése.

### 3.5. Klinikumi ismeretek megnevezésű tantárgy

A tantárgy tartalmi összefoglalója

A klinikumi ismeretek az egyes betegségek okainak, kórmechanizmusának, tünettanának, diagnosztikájának és terápiájának ismeretanyagát tartalmazza. A tanuló az elsajátított ismeretek birtokában, - saját kompetenciáján belül - képessé válik a szakápolási feladatok elvégzésére, a holisztikus ápolás szemléletével a betegek kísérése, gyógyulásukban való részvételére, segítésére.

#### 3.5.1. Belgyógyászati ismeretek tanulási terület

A tanulási terület tanításának fő célja

A belgyógyászat körébe tartozó betegségek ismerete, a betegségekhez kapcsolódó ápológondozó tevékenységek elsajátítása, gyakorlatba történő alkalmazása. A tanuló a betegségek megjelenésétől a gyógyulásig tartó folyamatban segít a betegeknek, és együttműködik a szakmai team többi tagjával a gyógyulás érdekében.

### A tanulási terület oktatása során fejlesztendő kompetenciák

| Készségek, képességek                                                        | Ismeretek                                                                                                                                                          | Önállóság és felelősség mértéke     | Elvárt viselkedésmódok, attitűdök                                                                                                                                     | Általános és szakmához kötődő digitális kompetenciák                              |
|------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------|
| Azonosítja a betegségekre jellemző tüneteket.                                | Panaszok és tünetek keringési-, légzőrendszeri-, emésztőrendszeri-, vizeletkiválasztó-, reumatológiai-, és daganatos betegségeknél.                                | Teljesen önállóan                   | Hatékony és eredményes munkavégzés. Pontos észlelés. Tüneteket hamar felismer, jól és könnyen differenciál. Rendszerszemléletben képes gondolkodni és munkát végezni. | <div>fotók, oktatófilmek keresése, ismerete</div>                                 |
| Diagnosztikus vizsgálatokhoz előkészít, a vizsgálatok kivitelezésében segít. | Fizikális és eszközös vizsgálatok keringési-, légzőrendszeri-, emésztőrendszeri-, vizeletkiválasztó-, reumatológiai-, és daganatos betegségeknél                   | Instrukció alapján részben önállóan | Kommunikációja tiszteletteljes, nyílt és őszinte. Önálló munkavégzésre képes, munkájára igényes és                                                                    | <div>diagnosztikus gépeket, eszközöket kezel, digitális adatfelvételt végez</div> |
| A kóros elváltozásokat észleli és azonnal jelzi azt szakmai feleltesének.    | A betegségek kórélettana, pathomechanizmusa. A normálistól eltérő változások, tünetek, jelek. Az információátadás ideje, módja, formája, szakszerűsége.            | Teljesen önállóan                   | felelősségteljes.                                                                                                                                                     | <div>digitális kommunikációs eszközöket alkalmaz</div>                            |
| Orvosi utasításnak megfelelően gyógyszerel, injekciót ad be.                 | A keringési-, légzőrendszeri-, emésztőrendszeri-, vizeletkiválasztó-, reumatológiai-, és daganatos betegségek terápiája, a terápia részei. A gyógyszeres kezelés.  | Instrukció alapján részben önállóan |                                                                                                                                                                       | <div>kisfilmeket, oktatófilmeket keres és használ</div>                           |
| Betegségeknek megfelelő speciális ápolói-gondozói tevékenységet végez.       | Gondozási és ápolási alap-, és speciális feladatok, a keringési-, légzőrendszeri-, emésztőrendszeri-, vizeletkiválasztó-, reumatológiai-, és daganatos betegeknek. | Teljesen önállóan                   |                                                                                                                                                                       |                                                                                   |

### A tanulási terület témakörei

*A keringés és vérképző rendszer megbetegedései*

Panaszok és tünetek, vizsgálatok a vérkeringési szervek betegségeiben

Keringési elégtelenség (okok, hajlamosító tényezők, kóréletten, tünettan, diagnosztika, terápia)

A szív gyulladásos szívbetegségei. (okok, hajlamosító tényezők, kóréletten, tünettan, diagnosztika, terápia) A szív vérrellátási zavarai. Az ingerképzés és ingervezetés zavarai.

Az érrendszer betegségei. Anaemiák, vérzékenység. Gondozási és alapápolási feladatok.

*Légzőszervek megbetegedései* (okok, hajlamosító tényezők, kóréletten, tünettan, diagnosztika, terápia)

A felsőlégutak gyulladásos betegségei

A tüdő betegségei. A mellhártya betegségei. A légutak allergiás megbetegedése, asthma. Gondozási és alapápolási feladatok.

*Emésztőrendszer és az anyagcsere betegségei* (okok, hajlamosító tényezők, kóréletten, tünettan, diagnosztika, terápia, szövődményei)

A szájüreg, a nyelőcső, a gyomor és a belek betegségei, obstipáció.

A máj és epeutak betegségei. A hasnyálmirigy betegségei. Emésztőrendszer fertőző betegségei. Diabetes, elhízás, kóros soványság, hiánybetegségek.

Az anyagcsere betegségek okai, hajlamosító tényezői, öröklés, életmód, táplálkozás.

Gondozási és alapápolási feladatok.

*Vizeletkiválasztás és szerveinek betegségei* (okok, hajlamosító tényezők, kóréletten, tünettan, diagnosztika, terápia, szövődményei)

A vese betegségei, a vese fertőzőes megbetegedései, a vese érrendszeri zavarai, vesekövesség, vesedaganatok, veseelégtelenség. Gondozási és ápolási feladatok.

*Reumatológiai és daganatos betegségek* (okok, hajlamosító tényezők, kóréletten, tünettan, diagnosztika, terápia, szövődményei)

Az ízületek gyulladásos, az ízületek degeneratív betegségei, gondozási és alapápolási feladatok.

A daganatos megbetegedések rizikófaktorok, öröklés, életmód. Diagnosztikai lehetőségei, rák megelőző állapotok felismerése. A betegség tünetei, a betegmegfigyelés szempontjai, terápia. Gondozási és alapápolási feladatok. Hospice és palliatív szemléletű ápolás, gondozás

### **3.5.2. Neurológiai és pszichiátriai megbetegedések tanulási terület**

A tanulási terület tanításának fő célja

A neurológia és a pszichiátria körébe tartozó betegségek ismerete, a betegségekhez kapcsolódó ápoló-gondozó tevékenységek elsajátítása, gyakorlatba történő alkalmazása. A tanuló a betegségek megjelenésétől a gyógyulásig tartó folyamatban segít a betegeknek, és együttműködik a szakmai team többi tagjával a gyógyulás érdekében.

#### **A tanulási terület oktatása során fejlesztendő kompetenciák**

| Készségek, képességek                                                                    | Ismeretek                                                                                                                                                                                      | Önállóság és felelősség mértéke     | Elvárt viselkedésmódok, attitűdök                                                                                                                                | Általános és szakmához kötődő digitális kompetenciák                |
|------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------|
| Felismeri, észleli a betegségek tüneteit.                                                | Neurológia és a pszichiátriai betegségek tünettana. Panaszok, kóros elváltozások.                                                                                                              | Teljesen önállóan                   | Gyors döntésképeség, határozott fellépés, azonnali cselekvés                                                                                                     | képek, kisfilmek készítése, használata, kezelése                    |
| Életet veszélyeztető helyzetekben azonnal cselekszik, mentőt-, segítséget hív.           | Az agy vérellátási zavarai: Stroke, vérzéses jellegű kórképek. Idegrendszer gyulladásos betegségei. Agydaganatok. Traumás sérülések. Epilepszia.                                               | Teljesen önállóan                   | képessége, a változás felismerésének képessége, együttműködés a szakmai teammel. Hatékony,                                                                       | digitális kommunikációs eszközöket használ,                         |
| Diagnosztikus eszközös vizsgálathoz előkészít, segít a kivitelezésben.                   | Diagnosztikus eszközök fogalma, fajtái, funkciói, működésük alapelvei. Vizsgálatelőkészítési ismeretek. CT, MRI, RTG, EEG, ENG, EMG, LP                                                        | Instrukció alapján részben önállóan | eredményes, kapcsolatteremtés és kapcsolattartás. Környezet ártalmainak kiküszöbölése, megértő, elfogadó, empátikus, nyugodt és higgadt hozzáállás a betegekhez. | diagnosztikus eszközök ismerte, használata,                         |
| Ápoló-gondozó feladatát a prevenció és rehabilitáció elveinek figyelembevételével végzi. | A neurológiai-, és pszichiátria betegeknél megjelenő ápoló-gondozói feladatok, tevékenységek. Prevenció és rehabilitáció jelentősége és szükségszerűsége a neurológiában és a pszichiátriában. | Teljesen önállóan                   |                                                                                                                                                                  | oktató-kisfilmek, képek, fényképek, szkennelés, fotókészítés        |
| Pszichés-mentális vezetést végez, terápiás miliőt biztosít, támogatást nyújt.            | A neurológiai és pszichiátriai betegségek személyiségre gyakorolt hatása. Betegségélmény, betegségfeldolgozás.                                                                                 | Teljesen önállóan                   |                                                                                                                                                                  |                                                                     |
| A családtagok és a környezet felvilágosítása, betegségedukáció -                         | A családdal való kommunikáció szintjei, formái, tartalmi elemei, ideje. Elérhetőség biztosítása,                                                                                               | Teljesen önállóan                   |                                                                                                                                                                  | levelezőprogramok, digitális tájékoztató készítése, felvilágosítás, |

|                               |  |  |                                       |
|-------------------------------|--|--|---------------------------------------|
| kompetenciájának megfelelően. |  |  | információ átadás digitalizált térben |
|-------------------------------|--|--|---------------------------------------|

### ***A tanulási terület témakörei***

#### *Neurológiai betegségek*

Az agy vérrellátási zavarai: Stroke, vérzéses jellegű CVB

Gyulladásos betegségek: Encephalitis, Meningitis, Myelitis, Lyme kór, Guillain –Barré szindróma. Sclerosis multiplex, Myasthenia gravis Parkinson-kór, Epilepszia

Agydaganatok, traumás idegrendszeri sérülések

A betegségek okai, kórélettana, tünettana, diagnosztikája, terápiája Betegmegfigyelés szempontjai, terápia, rehabilitáció. Gondozási és alapápolási feladatok.

#### *Pszichiátriai betegségek A pszichiátriai betegségek közé tartozó kórképek.*

A betegségek okai, hajlamosító tényezők.

„4 D” Deviancia, Distressz, Diszfunkcionális, Veszélyes (Dangerous)

Előítéletek a pszichiátriai betegekkel szemben. Pszichiátriai betegek gyógykezelése Magyarországon.

Szorongásos zavarok – neurózis, Pszichózisok, Hangulatzavarok, Személyiségzavarok Demenciák

A betegségek okai, kórélettana, tünettana, diagnosztikája, terápiája Betegmegfigyelés szempontjai, terápia, rehabilitáció. Gondozási és alapápolási feladatok.

### **3.5.3. Kisklinikumi ismeretek tanulási terület**

A tanulási terület tanításának fő célja

A szemészet, a bőrgyógyászat, a fül-orr-gége és a fertőző betegségek körébe tartozó szakmai ismeretek, valamint a betegségekhez kapcsolódó ápoló-gondozó tevékenységek elsajátítása, gyakorlatban történő alkalmazása. A tanuló a betegségek megjelenésétől a gyógyulásig tartó folyamatban segít a betegeknek, és együttműködik a szakmai team többi tagjával a gyógyulás érdekében

#### **A tanulási terület oktatása során fejlesztendő kompetenciák**

| <b>Készségek, képességek</b>                                           | <b>Ismeretek</b>                                                                                        | <b>Önállóság és felelősség mértéke</b> | <b>Elvárt viselkedésmódok, attitűdök</b>                                         | <b>Általános és szakmához kötődő digitális kompetenciák</b> |
|------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------|
| Tüneteket, elváltozásokat észlel, melyeket jelez szakmai felettesének. | A szemészet, a fül-orr-gége, a bőrgyógyászat tárgykörébe tartozó betegségek, tünetei, kórmechanizmusai. | Teljesen önállóan                      | Hatékony és felelősségteljes munkát végez. Vigyázz saját maga és a betegek testi | digitális kommunikációs eszközöket használ                  |

|                                                                                                                |                                                                                                                                                                                     |                                     |                                                                                                                                                               |                                                                                                                                 |
|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Vizsgálatokhoz előkészít, a vizsgálatok kivitelezésében együttműködő funkciót lát el.                          | Szemészeti vizsgálatok, visus, térlátás, szemfenék-, szemnyomás vizsgálatok, hallásvizsgálatok és azok lépései, menete, eszközei bőrgyógyászati vizsgálatok és eszközei.            | Instrukció alapján részben önállóan | épségére. Szakszerű tudásával megakadályozza a fertőzések kialakulásukat és tovaterjedésüket. Eredményes                                                      | digitális-, diagnosztikus eszközök ismerete és használata                                                                       |
| A kisklinikum tárgyköréhez tartozó betegségek esetén a betegségnek megfelelő ápológondozó tevékenységet végez. | Szemészeti, fül-orr-gégei, bőrgyógyászati betegségek terápiája, sajátos ápológondozói tevékenységei,                                                                                | Teljesen önállóan                   | problémamegoldás, változások azonnali észlelése. Szakszerű információátadás. Preventív szemléletű feladatvégzés. Együttműködő, jó helyzetfelismerés jellemzi. |                                                                                                                                 |
| Fertőző betegségeket felismer, terjedésüket saját kompetenciáján belül megakadályozza.                         | A fertőző betegségek fogalma, terjedésük módja, a fertőző forrás meghatározása, a fertőzés terjedésének útja és módja.                                                              | Teljesen önállóan                   |                                                                                                                                                               | keresőprogramok használata: fertőző betegségekről szóló kisfilmek                                                               |
| Védőeszközöket használ                                                                                         | A védőeszközök fogalma, fajtái, használatuk jelentősége, előírásai.                                                                                                                 | Teljesen önállóan                   |                                                                                                                                                               | kisfilmek keresése, tájékozódás a digitális térben                                                                              |
| Fertőtlenítő eljárásokat végez                                                                                 | A fertőtlenítés fogalma, fajtái, kivitelezésük módjai. A fertőtlenítő eszközök, anyagok ismerete. A fertőtlenítőszeres hatásának ideje, az időszakos és a rendszeres fertőtlenítés. | Teljesen önállóan                   |                                                                                                                                                               | Digitális felületen veszélyes anyagok jelzésének keresése, tájékoztatók készítése, ismerete, digitális térben való tájékozódás. |

### A tanulási terület témakörei

#### *Szemészeti betegségek*

Szemészeti megbetegedésekre hajlamosító tényezők.

Látás és fénytörési hibák, tünetei, diagnosztikája és kezelés. Szürkehályog, Zöldhályog tünetei, előfordulási gyakoriság, diagnosztikája, szövödménye és terápia.

A szem gyulladásos és daganatos betegségei, okai, tünetei és terápia.

Gondozási és alapápolási feladatok szembetegségek esetén

*Fül-, orr-, gégeészeti megbetegedések* A fül betegségei: gyulladások, sérülések, idegen test.

Halláskárosodások és a hallássérülés mértéke, a károsodás okai, terápia. Öregkori nagyothallás.

Az orrbetegségek: csonttörések, gyulladások, fejlődési rendellenességek, alaki elváltozások, az orr melléküregeinek betegsége

Nyelv, szájüreg, szájfenék betegségei. A torok, a mandula, a gége és a garat betegségei.

A betegségek okai, kórélettana, tünettana, diagnosztikája, terápiája Betegmegfigyelés szempontjai, terápia, rehabilitáció. Gondozási és alapápolási feladatok.

*Bőrgyógyászati betegségek: (okai, tünetei, terápia)*

A bőr elváltozásainak elsődleges és másodlagos elemi jelenségei. Az elváltozás fajtái, jellemzői, terápia. A bőr gyulladásos megbetegedései: furunculus, carbunculus, ótvar, orbánc,. Gombák által okozott betegségek, bőr és körömgomba. Állati élősködők által okozott bőrbetegségek: rühösség, fejtetű, lapostetű, ruhatetű, ágyipoloska.

Pikkelysömör és a bőr allergiás megbetegedései. Bőrbetegek vizsgálatának speciális ápolói szempontjai. Gondozási és alapápolási feladatok a bőr betegségei esetén.

*Fertőző betegségek, járványok*

Fertőző betegségek lefolyása, fázisai. Járvány fogalmi meghatározása,

Fertőző forrás fogalma, a fertőzés terjedésének módjai.

A védőoltások szerepe a járványok megfékezésében.

Jelentésköteles fertőző betegségek.

Influenza és influenzaszerű megbetegedések okai, tünetei, terápia.

Enterális fertőzések: Salmonella, Hepatitis A, fertőzés tünetei, oka, terápiája.

Aerogén fertőzések: TBC, Influenza és influenzaszerű megbetegedések okai, tünetei, terápia.

Haematogén fertőzések: Hepatitis B, Ételfertőzések okai, tünetei, terápia.

### 3.5.4. Gerontológia, geriátria tanulási terület

A tanulási terület tanításának fő célja

Az időskorral járó változások megismerése, az időskor problémáinak kezelése és támogatása, a geriátria tárgykörébe tartozó betegségek ismerete, ápoló-gondozó munka hatékony végzése.

Az időskori rehabilitáció folyamatának, színtereinek, lépéseinek ismerete.

#### A tanulási terület oktatása során fejlesztendő kompetenciák

| Készségek, képességek                                    | Ismeretek                                                                                                                                                                               | Önállóság és felelősség mértéke | Elvárt viselkedésmódok, attitűdök                                                                                                               | Általános és szakmához kötődő digitális kompetenciák |
|----------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------|
| Az időskor testilelki változásait felismeri, azonosítja. | Az időskor jellemzői. Érzékszervi, testi-szervi változásai. Az időskor lelki, és mentális változásai. Multimorbiditás-, polymorbiditás, az időskor leggyakrabban előforduló betegségei. | Teljesen önállóan               | Az időseket elfogadó, tisztelő magatartást. Türelmes, nyugodt munkavégzés. Hangos, érthető-, helyzethez illő kommunikáció. Kreatív, innovatív-, | ppt. ismerete, alkalmazása                           |

|                                                                                                             |                                                                                                                                                                                                |                   |                                                                                                                                  |                                                                                                     |
|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Pszichés támogatást nyújt a veszteségekkel küzdő idős embereknek.                                           | Gerontopszichológia alapismeretei, az időskor lelki válságai, a veszteségek és azok feldolgozásának eszközei. A támogatás formái.                                                              | Teljesen önállóan | jó szervezőkészséggel rendelkezik. Együttműködő, könnyen és jól alkalmazkodik a megváltozott helyzetekhez. Figyelmes, empátikus. | word ismerete, filmek keresése, közös filmnézés és feldolgozás                                      |
| A segítséget igénylő idős személy megváltozott igényeinek, szükségleteinek kielégítésében segítséget nyújt. | Az időskor jellegzetes változása, az 5 "I" ismerete. A megváltozott szükségletek listája, azok ismerete és alkalmazása munkája során. Személyi és tárgyi környezete, azok szerepe és funkciói. | Teljesen önállóan |                                                                                                                                  |                                                                                                     |
| Fokozott figyelemmel kíséri és végzi az idősök gyógyszerelését.                                             | Az időskorban leggyakrabban használt gyógyszerek, gyógyszercsoportok, azok hatásai, mechanizmusai, ápolói feladatok a gyógyszerekkel való ellátás során                                        | Teljesen önállóan |                                                                                                                                  | word, levelezőprogramok ismerete, digitális kommunikációs eszközök                                  |
| Demens betegeket életvitelében segítséget nyújt, foglalkozásokat szervez                                    | Az aktivitás, a napi ritmus. Motiválás és sikerek szerepe az idősök életében. Demens betegek foglalkoztatásának formái, lehetőségei, eszközei.                                                 | Teljesen önállóan |                                                                                                                                  | digitális játékok, képkeresők, memóriafejlesztő, kognitív képességeket fejlesztő játékok, programok |
| A segédeszközök használatát, azok higiénés tisztántartásukat megtanítja az idős embereknek.                 | A segédeszközök fogalma, fajtái, típusai. A segédeszközökkel szembeni elvárások, higiénés követelményei. Beszerzésük, tárolásuk.                                                               | Teljesen önállóan |                                                                                                                                  | keresőprogramok használata, képek, oktató kisfilmek, word használata                                |

### A tanulási terület témakörei

#### *Időskorral járó változások*

Geriátria és gerontológia fogalma. Kronológiai kor és biológiai kor.

Jellegzetes testi változások idős korban.

A bőr jellegzetes változásai, a testtartás, járás, az érzékszervek állapot változásai. Hallás látás szaglás, ízlelés változása A belső szervek állapotváltozásai. A keringés betegségei időskorban Légzés és emésztés jellegzetes zavarai idős korban.

Kiválasztási rendszer működésének problémái idős korban. Lelki változások időskorban. Az időskor súlyos lelki problémái

#### *Időskorban előforduló problémák kezelése és támogatás*

„5 i” immobilitás, inkontinencia, instabilitás, intellektuális hanyatlás, iatrogenia.

Alvásproblémák, átalvási problémák, álmatlanság, aluszékonyság

Kedélyállapot változásai. Jellegzetes viselkedésváltozások,

Diagnosztikai nehézségek időskorban.

Leggyakrabban használt gyógyszerek idős korban, gyógyszereszedési szokások. Gyógyszerek felszívódásának zavarai időskorban Idős ember segítése gyógyszereszedéskor

Szocio-pszichológiai kezelések lehetőségei demenciával élőknel:

Kognitív stimuláció realitás-orientációs terápia, viselkedési intervenció

#### *Időskori rehabilitáció folyamata, feladata*

Az elsődleges problémák stabilizálása. A másodlagos komplikációk megelőzése. Az elvesztett működések helyreállítása (látás, hallás, mozgás). Az egyén környezetéhez való alkalmazkodásának elősegítése.

A tárgyi környezet kialakítása, az idős/demens egyénhez igazítása. Az idős/demenciával élő ember családban maradásának elősegítése. Az idős/demens betegek gyógyszerellátás és speciális orvosi szolgáltatások. A biztonságos közlekedés lehetőségének megteremtése idős/demens beteg esetén, balesetmegelőzés. Gyógyulást és rehabilitációt nehezítő tényezők idős/demens betegnél.

Kórházi elbocsátások problémái.

Fájdalom megfigyelése és a szenvedés csökkentésének lehetőségei demens betegnél.

Az intézményes és szociális szolgáltatások és az otthon változtatás kérdései, tanácsadás.

### **3.6.1. Munkavállalói ismeretek**

A Munkavállalói ismeretek tanulási terület elsajátításával a tanuló önismeretet szerez, meghatározza a céljait. Megismerkedik környezete munkaerőpiaci helyzetével. Megtanulja, milyen foglalkoztatási formában tud majd elhelyezkedni munkavállalóként. Megtanulja a ehhez a munkaviszonyhoz kapcsolódó jogait és kötelezettségeit. A tanuló megismeri a munkavállaláshoz, a munkaviszony létesítéséhez szükséges alapismereteket, amelyeket a gyakorlati, mindennapi tevékenysége során alkalmazni tud.

Az informatikai eszközök használata olyan eszköztudást nyújt a tanulóknak, melyet a tanulási folyamat közben bármely ismeretszerző, -feldolgozó és alkotó tevékenység során alkalmazni tudnak. Ennek érdekében fontos a rendelkezésre álló informatikai és információs eszközök és szolgáltatások megismerése, működésük megértése, az egyéni szükségleteknek megfelelő szolgáltatások kiválasztása, és célszerű, értő módon való mérlegelő, biztonságos, etikus alkalmazása

Célja a digitális kompetenciák fejlesztése, az alkalmazói programok felhasználói szintű alkalmazása, az információ szerzése, értelmezése, felhasználása, az elektronikus kommunikációban való aktív részvétel.

#### *Az oktatás során fejlesztendő kompetenciák*

| Készségek, képességek | Ismeretek | Önállóság és felelősség mértéke | Elvárt viselkedésmódok, attitűdök | Általános és szakmához kötődő digitális kompetenciák |
|-----------------------|-----------|---------------------------------|-----------------------------------|------------------------------------------------------|
|-----------------------|-----------|---------------------------------|-----------------------------------|------------------------------------------------------|

|                                                                                                                                          |                                                                                                                                                                                             |                                     |                                                                                                                         |                                                                           |
|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------|
| Megfogalmazza saját karriercéljait.                                                                                                      | Ismeri saját személyisége jellemvonásait, annak pozitívumait.                                                                                                                               | Teljesen önállóan                   | Önismerete alapján törekszik céljai reális megfogalmazására. Megjelenésében                                             |                                                                           |
| Szakképzési munkaviszonyt létesít.                                                                                                       | Ismeri a munkaszerződés tartalmi és formai követelményeit.                                                                                                                                  | Instrukció alapján részben önállóan | igényes, viselkedésében visszafogott. Elkötelezett a                                                                    |                                                                           |
| Felismeri, megnevezi és leírja az álláskeresés módszereit.                                                                               | Ismeri a formális és informális álláskereső technikákat.                                                                                                                                    | Teljesen önállóan                   | szabályos foglalkoztatás mellett. Törekszik a saját munkabérét érintő változások nyomon követésére.                     | Internetes álláskereső portálokon információkat keres, rendszerez.        |
| A számítógépes perifériákat használ.                                                                                                     | A számítógépes perifériák megismerése, használatbavétele                                                                                                                                    | Teljesen önállóan                   |                                                                                                                         | Önállóan használja a számítógépes programokat céljainak megvalósításában. |
| Írott dokumentumok elektronikus létrehozása                                                                                              | Önálló információszerzés                                                                                                                                                                    | Teljesen önállóan                   |                                                                                                                         | Önállóan használja a számítógépes programokat céljainak megvalósításában. |
| A feladatok elvégzéséhez szükséges információk azonosítása, meghatározása, megkeresése, felhasználása. A dokumentumok önálló publikálása | Az információk közlési célnak megfelelő alakítása, a manipuláció megismerése A publikálás módszereinek megismerése, szabályai                                                               | Teljesen önállóan                   |                                                                                                                         | Önállóan használja a számítógépes programokat céljainak megvalósításában. |
| Az információkezelés jogi és etikai vonatkozásai                                                                                         | Adatvédelmi fogalmak ismerete. Az információforrások hitelességének értékelése. Szerzői joggal kapcsolatos alapfogalmak megismerése. Az infokommunikációs publikálási szabályok megismerése |                                     | Adatvédelmi fogalmak ismerete. Az információforrások hitelességének értékelése. Informatikai eszközök etikus használata | Önállóan használja a számítógépes programokat céljainak megvalósításában. |

## Témakörök

### Álláskereső

Karrierlehetőségek feltérképezése: önismeret, reális célkitűzések, helyi munkaerőpiac ismerete, mobilitás szerepe, szakképzések szerepe, képzési támogatások (ösztöndíjak rendszere) ismerete

Álláskeresői módszerek: újsághirdetés, internetes álláskereső oldalak, személyes kapcsolatok, kapcsolati hálózat fontossága

### *Munkajogi alapismeretek*

Foglalkoztatási formák: munkaviszony, megbízási jogviszony, vállalkozási jogviszony, közalkalmazotti jogviszony, közszolgálati jogviszony

A tanulót érintő szakképzési munkaviszony lényege, jelentősége

Atipikus munkavégzési formák a munka törvénykönyve szerint: távmunka, bedolgozói munkaviszony, munkaerő-kölcsönzés, egyszerűsített foglalkoztatás (mezőgazdasági, turisztikai idénymunka és alkalmi munka)

Speciális jogviszonyok: önfoglalkoztatás, iskolaszövetkezet keretében végzett diákmunka, önkéntes munka

### *Munkaviszony létesítése*

Felek a munkajogviszonyban. A munkaviszony alanyai. A munkaviszony létesítése. A munkaszerződés. A munkaszerződés tartalma. A munkaviszony kezdete létrejötte, fajtái.

Próbaidő A munkavállaló és munkáltató alapvető kötelezettségei

A munkaszerződés módosítása Munkaviszony megszűnése, megszüntetése

Munkaidő és pihenőidő. A munka díjazása (minimálbér, garantált bérminimum)

### *Munkanélküliség*

Nemzeti Foglalkoztatási Szolgálat (NFSZ). Álláskeresőként történő nyilvántartásba vétel. Az álláskeresői ellátások fajtái

Álláskeresői számára nyújtandó támogatások (vállalkozóvá válás, közfoglalkoztatás, képzések, utazási költség-támogatások)

Szolgáltatások álláskeresői számára (munkaerő-közvetítés, tanácsadás)

### *Informatikai ismeretek*

A számítógépes perifériák megismerése, használatbavétele

Az adatok biztonságos tárolása. Fájlok illetéktelenek által történő hozzáféréseinek megakadályozása

Írott dokumentumok elektronikus létrehozása. Nagyobb dokumentumok létrehozása, átalakítása, formázása. Különböző formátumú produktumok készítése, a megfelelő formátum célszerű kiválasztása. Élőfej, élőláb.

Stílusok alkalmazása. Tartalomjegyzék készítése.

Személyes dokumentumok létrehozása, átalakítása, formázása.

Interaktív anyagok, bemutatók készítése.

A feladat megoldásához szükséges alkalmazói eszközök kiválasztása és komplex használata.

Egyénileg készített, letöltött elemek (fénykép, animáció stb.) elhelyezése dokumentumban.

Szöveg, kép elhelyezése a dokumentumban. Dokumentumok nyomtatási beállításai.

### *Információkeresés, információközlés*

Információ keresése, a hiteles és nem hiteles információ megkülönböztetése, az információ mérlegelő értékelése. A dokumentumok önálló publikálása

Tartalomalapú keresés.

A szükséges információ önálló meghatározása, a találatok szűkítése, kigyűjtése, felhasználása  
 Az információkezelés jogi és etikai vonatkozásai  
 Adatvédelmi fogalmak ismerete.  
 Az információforrások hitelességének értékelése.  
 Informatikai eszközök etikus használata

### 3.7. Egybefüggő gyakorlat tartalma

A képzésben résztvevő részt vesz az őt fogadó intézmény mindennapi munkájában. Gondozási, ápolási feladatokat végez, tevékenységét minden esetben dokumentálja, foglalkozás tervet készít és foglalkozást vezet felügyelet mellett.

A gyakorlat alatt elkészíti a portfólióját, amely a következőket kötelezően tartalmazza:

- A gyakorló intézmény bemutatása: általános ismertető, SZMSZ, személyi és tárgyi jellemzők bemutatása, maximum 3 oldal terjedelemben.
- Egy kiválasztott ellátott személy életútjának bemutatása, illetve a szükségletei listájának feltérképezése ápolási és gondozási szemszögből.
- A portfólió mellékletét kell, képezze az összefüggő 128 órás szakmai gyakorlati naplója és az arról szóló igazolás.
- A záródolgozathoz készít prezentációt, amely minimum 5, maximum 10 diából álljon, amelyet a vizsgán bemutat.

### 4.A szakmai oktatásban részt vevő teljesítményét értékelő rendszer leírása:

| A számonkérés formái                                                                                       |                                                                                      |                                                                                      |
|------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------|
| Írásban                                                                                                    | Szóban                                                                               | Gyakorlati tevékenység végzésével                                                    |
| teszt, feladatlap kitöltésével, dolgozattal, esszé, esettanulmány elkészítésével, házi dolgozat beadásával | önálló vagy kérdésekkel irányított szóbeli felelettel, prezentációval, kiselőadással | egyéni vagy csoportos gyakorlati munkával, projektmunkával, portfólió elkészítésével |

| A tanuló értékelésének szempontjai, ütemezése         |                                                             |                                                                                                                          |
|-------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| diagnosztikus értékelés a szakirányú oktatás kezdetén | fejlesztő értékelés a szakirányú oktatás teljes ideje alatt | szummatív értékelés (osztályzat, %)<br>80 – 100 % = 5<br>60 – 79 % = 4<br>50 – 59 % = 3<br>40 – 49 % = 2<br>0 – 39 % = 1 |

A kizárólag szakmai vizsgára történő felkészítés során az ágazati alapoktatáshoz tartozó tantárgyak oktatását a szakmai oktatás első félévében kell megszervezni

## 5.Szakmai vizsgára bocsátás feltétele

A szakmai vizsga megkezdésének feltétele a portfólió elkészítése, valamint a vizsgaközpontnak történő leadása a szakmai vizsga megkezdése előtt legalább 10 nappal.

A vizsgaközpont a portfólió leadására korábbi időpontot is meghatározhat.

Valamennyi előírt képzési évfolyam és az egybefüggő szakmai gyakorlat eredményes teljesítése.

A felnőttképzési szerződésben foglaltak teljesítése.

## 6.Részszakma

A részszakma megszerzésére irányuló szakmai vizsga akkor kezdhető meg, ha a tanuló eleget tett a jelen fejezet szerinti képzési követelményeknek.

A részszakma megnevezése: Segédgondozó

A részszakma ajánlott szakmai tartalma:

| Az oktatási egység<br>9. fejezetben szereplő<br>azonosító száma | Az oktatási egység megnevezése      |
|-----------------------------------------------------------------|-------------------------------------|
| 9.2.1.                                                          | Szakmai személyiségfejlesztés       |
| 9.2.4.                                                          | Elsősegélynyújtási alapok           |
| 9.2.5.                                                          | Társadalomismeret                   |
| 9.5.1.                                                          | Gondozási alapismeretek             |
| 9.5.2.                                                          | Gondozási szükségletek felmérése    |
| 9.5.3.                                                          | Gondozás az alapellátásban          |
| 9.5.4.                                                          | Gondozás a szakosított ellátásban   |
| 9.6.7.                                                          | Szociális gondozás adminisztrációja |
| 9.5.5.                                                          | Akadályozottság és segédeszközök    |
| 9.6.1.                                                          | Ápolási alapismeretek               |
| 9.6.2.                                                          | Betegmegfigyelés                    |
| 9.6.4.                                                          | Ápolási adminisztráció              |

## **7. A képzési program végrehajtásához szükséges személyi és tárgyi feltételek:**

### **Személyi feltételek:**

Szakmai oktatás elméleti részéhez:

A képzési tartalomnak megfelelő szakmai végzettség.

Szakmai oktatás gyakorlati részéhez:

A képzési tartalomnak megfelelő szakmai végzettség.

### **Személyi feltételek biztosításának módja:**

Megbízási / Vállalkozási szerződéssel vagy munkaszerződéssel, vagy az oktató alkalmazását bizonyító más szerződéssel.

### **Tárgyi feltételek biztosításának módja:**

A szükséges tárgyi feltételeket a képző intézmény tulajdonjog, használati jog vagy bérleti jogviszony alapján biztosítja.

### **A szakmai oktatás lebonyolításához szükséges tárgyi feltételek:**

#### ***Eszközjegyzék ágazati alapoktatásra***

Oktatótermi/csoportfoglalkozáshoz alkalmas eszközök, szolgáltatások

- Digitális-, okos-, interaktív (smart)-, flipchart tábla
- Audiovizuális eszközök (állókép-, diavetítő, epizkóp, mozgókép-, film vetítők, CD-, DVD lejátszó, rádió)
- Asztali számítógép, laptop (web 1.0, 2.0), tablet, projektor
- Internet szolgáltatás, tv (központi, zártláncú),

#### ***Elsősegélynyújtáshoz alkalmas eszközök (Tanműhelyben kialakított demonstrációs terem)***

- gyorstapasz
- gyorskötöző-, kötözőpólya, vágott mull-lap (kicsi, nagy, közepes)
- kötöző kendő
- kompressziós pólya
- rögzítő pólya
- háromszögekendő
- alumínium bevonatú elsősegély takaró
- hajlított elsősegélyolló
- fertőtlenítő oldat/spray
- egyszer használatos kesztyű
- kéztisztító (folyékony)
- defibrillátor
- seb imitáló
- ambubaba

### ***Alapápolás és a gondozás eszközei (Tanműhelyben kialakított helyiség(ek))***

- konyhabútor, mikrohullámú sütő
- edénykészlet (lapos-, mély-, kis tányér, felnőtt/gyermek részére, speciális pl. öntapadós tányérok)
- az étkezéshez szükséges egyéni tálcás rendszer bemutatásának eszközei
- étkészlet (kanál, villa, kés, klb. kiskanalak, felnőtt/gyermek méretben, speciális kanalak)
- pohárkészlet (normál, mércézett), szívószál, betegítató pohár, csésze-, pohártartó, fogó
- szalvéta és szalvétatartó
- tálca
- kancsó
- konyhatechnikai eszközök: pépesítésre alkalmas eszköz (aprító, daráló, passzírozó, turmix gép)
- papírtörő, egyszerhasználatos terítő
- háztartási tisztító-, takarítószer (mosogató, felmosó, súroló-, fertőtlenítőszer, szivacs, törő-, takarítókendők, súrolókefe, vödör, seprő, lapát stb.) papírtörő, fertőtlenítő törőkendő
- pedálos szemeteskuka
- fürdőszoba, fürdőkádra illeszthető-, zuhanyzóban használható fürdető szék, guruló fürdető szék
- manikűr-, pedikűr készlet (körömcipesz, köröm-, pedikűr olló) hajmosó sapka, körömkefe
- nylon köpeny, védőruha
- ágynemű (nagy-, kispárna, pléd, paplan)
- háztartási textíliák: (nagy- és harántlepedő, kis- és nagypárna-, paplan huzat, vízhatlan és légáteresztő ágynemű- és matrachuzatok, ág- és matraccvédő lepedő), textília borogatáshoz, egyszer használatos és hagyományos mosdókesztyű, törölköző
- egyszer használatos betegápolási eszközök
- hálóing/pizsama, köntös
- papucs
- egyszerhasználatos kesztyű, szájmaszk
- prevenció és betegkényelmi eszközök: sarok és könyökgyűrű, lábtámasz stb.
- házi patika, gyógyszeres szekrény/gyógyszertároló-, adagolók, gyógyszerek, bőrfertőtlenítő, tápláló és illóolajok, intelligens és hagyományos kötszerek
- eszközfertőtlenítő szerek
- felkaros automata RR mérő, lázmérő, inhaláló készülék, gyóglámpák (infra, polarizált, fényterápiás eszközök)
- vizeletvizsgáló tesztsíkok, vizeletgyűjtő zsák, inkontinencia betét (különféle), egyéb eszközök az inkontinens beteg ellátásához
- emésztőrendszeri gyorsesztek, anus-prea tartály
- vércukor monitorozásához és az inzulin beadásához szükséges eszközök (vércukor mérő eszköz, tesztsík, PEN, egyszer használatos fecskendő, tű)

- hely-, helyzetváltoztatás eszközei (ékpárna, bot, támbot, járókeret, kerekesszék, rollátor, kapaszkodók)
- életminőséget javító, segítő eszközök: kézhosszabbító, ágytálca, bútormagasító
- decubitust megelőző és kialakult decubitus esetén használatos eszközök

### ***Foglalkoztatás és az aktivitás eszközei (Tanműhelyben kialakított helyiség(ek))***

- audiovizuális eszközök (TV, video, DVD, PC, projektor, vetítővászon, CD lejátszó, kamera, rádió)
- író, rajz filctollak, flipchart tábla, papír
- kül-, és beltéri társasjátékok
- textil kézimunka eszközei (szabásminták, szabóolló, textil, filc, tű, kötőtű, horgolótű, fonál stb.) egyéb anyagfélésekkel végzett kézműves foglalkozások eszközei (pl.: papír, karton, festék, ecset, színes ceruza, olló, ragasztó stb.)
- kül-, és beltéri sporteszközök

### **Eszközjegyzék szakirányú oktatásra**

#### ***A demonstrációs terem felszerelése***

- |                                  |                                             |
|----------------------------------|---------------------------------------------|
| • funkcionális betegágy          | • badella pedálos                           |
| • zsámoly                        | • lábtámasz                                 |
| • gördülő WC–szék                | • szennyes ledobó kocsi                     |
| • betegemelő                     | • veszélyes hulladék kezelésének az eszköze |
| • spanyolfal                     | • kombinált éjjeliszekrény                  |
| • személymérleg magasság–mérővel | • gyógyszer szekrény                        |
| • kapaszkodó                     | • támlás szék                               |
| • előkészítő kocsi               | • fehérnemű szekrény                        |
| • védőrács                       |                                             |
| • ágyazó kocsi                   |                                             |

#### ***Ágynemű és egyéb fehérnemű***

- |                  |             |                     |
|------------------|-------------|---------------------|
| • nagylepedő     | • párna     | • borogató ruha     |
| • haránt lepedő  | • takaró    | • mosdókesztyű      |
| • takaróhuzat    | • pléd      | • konyharuha        |
| • párnahuzat     | • törölköző | • szennyeszsák      |
| • kispárna huzat | • hálóing   | • kényelmi eszközök |
| • matracvédő     | • pizsama   |                     |
| • gondozó matrac | • köntös    |                     |
| • kispárna       | • papucs    |                     |

#### ***Az ápolás–gondozás eszközei***

- |                               |                                  |                    |
|-------------------------------|----------------------------------|--------------------|
| • műanyag tálca               | • vízhőmérő                      | • körömcsipesz     |
| • evőeszköz készlet           | • hőmérő                         | • körömmolló       |
| • étkészlet (tányérok)        | • szappantartó                   | • hintőporos doboz |
| • egyéni tálca étkezéshez     | • sampon, szappan, tusfürdő stb. |                    |
| • egyszer használatos borotva |                                  |                    |

- pohárkészlet • fésű, hajkefe
- egyszer használatos ápolási eszközök (pl. mosdókesztyű, bőrtisztító és bőrápoló eszközök)
- csésze (készlet)
- mosdótál (kicsi és nagy)
- hajszárító
- fogkrém
- fogmosó pohár
- kancsó
- nylon köpeny
- tükör
- vödör
- üvegmosó
- körömkefe
- fogkefe

#### *Váladekfelfogó és vizsgálatra küldésre szolgáló eszközök*

- vesetál
- vizelő edény, férfi, női
- ágytál
- vizelőüveg mosókefe
- ágytálmosó kefe
- mérőhenger

#### *Gumi eszközök*

- gumikesztyű • gumiujj
- katéterek
- gumilepedő
- sarok és könyökgyűrű

#### *Egyszer használatos eszközök*

- fecskendő (2, 5, 10, 20 ml)
- inkontinencia betét
- inzulin fecskendő
- vizeletgyűjtő zsák
- egyszer használatos tűk
- anus–prea tartály
- szájmaszk
- spatula
- decubitus alátét

#### *Laboratóriumi eszközök*

- vércukorszint-mérő készülék
- tesztcsík vércukorszint meghatározáshoz
- tesztcsík vizelet meghatározáshoz
- kémcsövek
- zárt rendszerű vérvételi csövek

#### *Gyógyszerek, vegyszerek*

- gyógyszerek (bemutatáshoz, gyakorláshoz) • fertőtlenítő szerek bőr- és eszközfertőtlenítéshez
- alkohol, vazelin
- parafinolaj
- háztartási tisztító és fertőtlenítőszer

#### *Kötészek*

- vatta, papírvatta
- gyorskötöző pólya
- gézpólya különböző méretben
- Ramofix

- steril mull-lap különböző méretben
- rugalmas pólya
- intelligens kötszerek

#### *Egyéb eszközök*

- vérnyomásmérő
  - fonendoszkóp
  - PEN
  - lázmérő
  - mérőszalag
  - horgas csipesz
  - anatómiai csipesz
- vattatartó
- szemcseppentő
- veszélyes hulladéktároló
- inhaláló készülék
- nyomtatványok

#### *Az elsősegélynyújtás eszközei*

- mentőláda, felszereléssel
- Ramofix csőháló
- kesztyű
- kötszer különböző
- kézfertőtlenítő
- pléd
- papírtörölköző
- lepedő
- steril gyorskötöző mull-lap
- törölköző
- sebimitációs készlet
- steril mull-lap különböző méretben
- pneumatikus sín
- steril mullpólya különböző méretben
- nyakrögzítő gallér
- rugalmas pólya
- háromszögletű kendő
- kötszerkapocs • reanimációs fantom • biztosítótű • lélegeztető ballon + arcmaszk
- vatta • kötszerolló
- papírvatta • olló • hordágy
- bőrfertőtlenítő szer • anatómiai csipesz többféle • ledobó-tál
- ragtapasz • tálka

#### *Szemléltető eszközök*

- csontváz • vese falitábla • fül moulage • agy moulage • szem moulage
- szív falitábla • idegrendszer falitábla • vérkeringés falitábla • légúti moulage
- nemi szervek falitábla agy falitábla • szív moulage
- emésztőrendszer falitábla • nyirokkeringés falitábla
- egész test izomrendszer falitábla • szétszedhető törzs moulage

## *A gondozáshoz szükséges eszközök*

### Háztartási– és konyhatechnikai eszközök

- konyhaszekrény
- kancsó
- badella pedálos
- konyha asztal
- mércézett pohár
- mérge szekrény
- szék
- pohárkészlet
- hűtőgép
- robotgép és egyéb konyhatechnikai eszközök: aprító, daráló, passzírozó
- takarító eszközök (szivacs, kefe, vödör, seprű stb.)
- hűtőhőmérő
- konyhamérleg
- szalvétatartó
- tűzhely
- ruhaszárító
- kötény
- porszívó
- étkészlet
- szobahőmérő
- mikrohullámú sütő
- asztalterítő
- evőeszközkészlet
- vasaló
- háztartási tisztítószerek
- mosógép
- tálkészlet
- tálca
- edénykészlet
- konyharuha
- vasalódeszka

### *Gyógyászati segédeszközök*

- bot
- támbot
- járókeret
- kerekesszék
- hallókészülék
- rehabilitációt segítő gyógyászati segédeszközök

### *Eszközök a foglalkozás és aktivitás szervezéséhez*

- TV, videokamera
- rádió
- társasjátékok (sakk stb.)
- kézimunka eszközei (szabásminták, szabóolló, textil, filc, tű, kötőtű, horgolótű, fonál stb.)
- eszközök papírmunkákhoz, rajzoláshoz (karton, festék, színes ceruza stb.)
- sporteszközök
- fejlesztést segítő eszközök

### Egyéb eszközök

- védőruhák
- védőcipők
- tűzoltó készülék